

Ustanovitelj: občinske konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Iržič. — Izdaja časopisno podjetje Gorenjski tisk Kranj. Za redakcijo odgovoren Albin Učakar

GLAS

Cena 40 par ali 40 starih dinarjev
List izhaja od oktobra 1947 kot tednik.
Od 1. januarja 1958 kot poltednik.
Od 1. januarja 1960 trikrat tedensko.
Od 1. januarja 1964 kot poltednik,
in sicer ob sredah in sobotah

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Letošnji gospodarski in družbeni razvoj občine

Na drugem zasedanju občinske konference ZK v Kranju so prvi del zasedanja posvetili 30-letnici prihoda tovariša Tita za generalnega sekretarja komunistične partije Jugoslavije. Ob tej priložnosti je govoril predsednik kranjske občinske konference SZDL Franc Rogelj, ki je podrobno prikazal Titova prizadevanja in njegovo ustvarjalno delo v zadnjih 30 letih. Po končanem govoru so tovarišu Titu poslali pozdravno pismo in mu čestitali za dosedanje delo in uspehe, ki so pomembni za vse jugoslovanske narode.

V drugem delu pa so člani konference razpravljali o gospodarskem in družbenem razvoju občine za leto. Uvodni referat o teh vprašanjih je prebral predsednik kranjske občinske skupščine Slavko Zalokar, ki je tudi predsednik komisije za družbeno ekonomsko odnose in ekonomsko politiko pri občinski konferenci zveze komunistov.

Poudaril je, da le nekatere delovne organizacije napovedujejo za leto večjo proizvodnjo kot lani, medtem ko jih večina meni, da se proizvodnja ne bo povečala ali pa bo še manjša od lanske. Zaradi tega pa se bodo lahko že v bližnji prihodnosti pokazale nekatere težave na področju zaposlovanja, kjer podatki že sedaj niso najbolj ugodni. Opozoril je, da bi problem zaposlovanja v kranjski občini lahko reševali z večizmenskim delom in boljšim izkoriščanjem zmogljivosti. Povedal je tudi, da je ravno slaba kadrovska struktura eden izmed vzrokov za izredno velike zaloge izdelkov v minulem letu. Med drugim pa je v referatu tudi omenil, da so trenutno v

kranjski občini redke delovne organizacije, ki imajo izdelane dolgoročne programe dela oziroma razvoja. To pa pri njih velikokrat povzroča razna trenja, nesoglasja in izgubljanje zaupanja v prihodnost.

Razen v referatu pa so člani konference podobna vprašanja načenjali tudi v razpravi. Nazadnje so razen

stališče o izvajanju resolucije sprejeli tudi sklep, naj komisija za družbeno ekonomsko odnose in ekonomsko politiko pripravi v tem mesecu podobne razgovore v delovnih organizacijah. Organizacije ZK v občini — posebno v delovnih organizacijah — pa naj pripravijo podobne konference.

A. Zalar

Zastavinih avtomobilov 850 in 1100-R ni moč kupiti

Priljubljenih fiatovih vozil 850 in 1100-R zadnje čase ni mogoče kupiti niti za dinarje — niti za devize. V Crveni zastavi v Kragujevcu so sporočili, da še niso urejena nekatera vprašanja okrog devizne kvote, ki jo Zastava potrebuje za sodelovanje s Fiatom. Prepovedana pa je prodaja izdelkov jugoslovanskih tovarn za devize. Nekatera naša podjetja

so proti tej prepovedi in žele, da bi za devize prodajali avtomobile, televizorje in pralne stroje.

Do konca marca bo Crvena zastava še dobavila že plačana vozila, kakšen pa bo obseg proizvodnje omejenih vozil letos, pa je odvisno od devizne kvote in od uspešnosti pogajanj za ukinitvev prepovedi za prodajo za devize.

V Škofji Loki o deljenem delavniku

Na prvi prihodnji seji občinske skupščine v Škofji Loki bodo ustanovili posebno komisijo, ki bo pregledala, kakšne so možnosti za prehod na nov deljen delovni čas v ustanovah in gospodarskih organizacijah v občini. Čeprav bo treba počakati na ugotovitve komisije, na občini računajo, da bi lahko uvedli deljen delavnik nekako v septembru. Mogoče bi posamezne delovne organizacije ta čas lahko uvedle že prej, vendar menijo, da je potrebno deljen delovni čas vpeljati v vseh ustanovah in organizacijah naenkrat. Tako bodo lahko tudi trgovska in druga storitvena podjetja prilagodila svoj delovni čas.

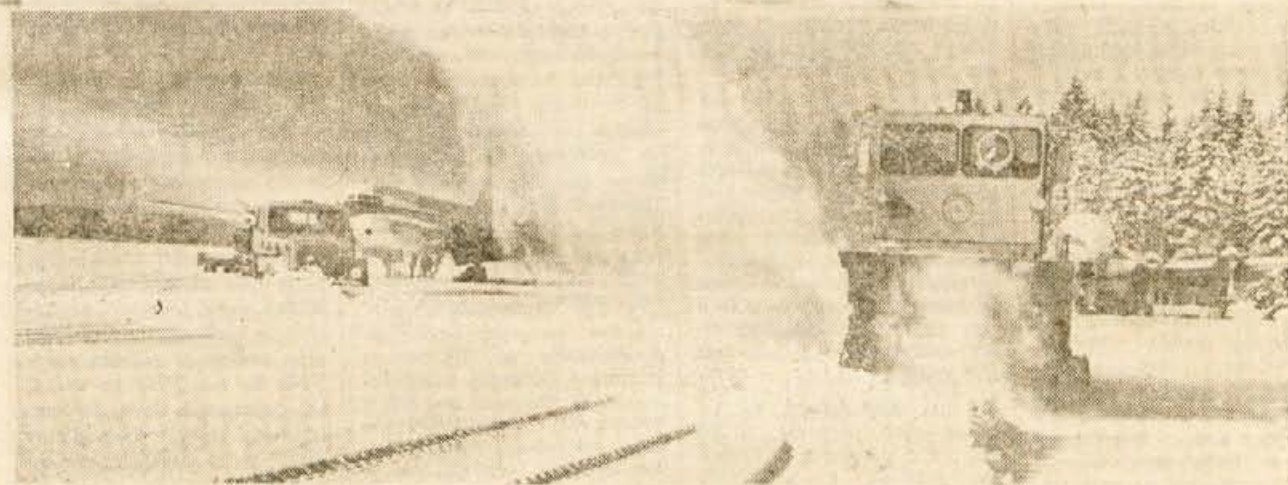
Zanimivo je, da v občini vztrajajo pri tem, da tudi administracij v gospodarskih organizacijah začne delati z deljenim delovnim časom. Komisija bo morala med drugim pregledati tudi, kakšne so možnosti otroškega varstva in družbene pre-

hrane. Prizadevanje bodo usmerili tudi v to, da se bo v šolah uvedla prosta sobota. Nov delavnik pa bo spremenil tudi pogoje za družbeno delo. Zato naj bi komisija izdelala predlog, kdaj in kako naj bi bili sestanki družbenih organizacij, skupščinske seje, seje svetov itd. Že sedaj pa lahko rečemo, da bodo morali biti sestanki boljše pripravljeni, saj bo za njih na voljo manj časa kot sedaj.

S. Z.

Brez letalske zveze

Čeprav so letališče na Brniku očistili že v ponedeljek, pa do večerja ni pristalo nobeno letalo. Letalo JAT, ki bi moralo leteti vsak dan, razen ob nedeljah, na progri Beograd-Ljubljana, že skoraj 10 dni ni pristalo na Brniku. Vzrok tega je slabo vreme v zadnjih dneh.

Moderna letališča potrebujejo tudi moderna sredstva za odstranjevanje snega. Tako so v ponedeljek čistili s svojo rolbo sneg na brniški letališki stezi. — Foto: F. Perdan

naročite GLAS

Naročnina po stari ceni

dve veliki žrebanji

12 N DIN ZA POL LETA, TUJINA 20 N DIN
24 N DIN ZA CELO LETO, TUJINA 40 N DIN

ZA VSE NAROČNIKE V MAJU IN SEPTEMBRU,
LE DA STE PORAVNALI POLLETNO NAROČNINO.
ČAKA VAS PRESENEČENJE!

berite GLAS

Stališča občinske konference ZK Kranj ob izvajanju resolucije o razvoju gospodarstva in družbenih služb v občini v letu 1968

Občinska konferenca Zveze komunistov Kranj je na zasedanju 27. 12. 1967 razpravljala o možnostih razvoja gospodarstva in družbenih služb v občini Kranj v letu 1968. S tem dokumentom občinska konferenca Zveze komunistov želi opozoriti vse občane, samoupravne organe, zlasti pa članstvo Zveze komunistov na aktualne idejno-politične probleme, s katerimi se bomo srečevali neposredno v konkretni praksi pri izvajanju nalog, izhajajočih iz resolucije, ki jo bo sprejela občinska skupščina o razvoju gospodarstva in družbenih služb v l. 1968. Program, ki ga je sprejela konferenca na svojem prvem zasedanju, vsebuje stališča do idejno-političnih problemov družbenega in ekonomskega razvoja občine za daljše obdobje. Na ta način želimo podpreti realizacijo sklepov 9. plenuma CK ZKS in sklepa 8. seje CK ZKJ o idejno-političnih problemih pri izvajanju družbene in gospodarske reforme.

Resolucija občinske skupščine o razvoju gospodarstva in družbenih služb, ki temelji na srednjeročnem planu in nalogah gospodarske in družbene reforme, vsebuje za vse delovne ljudi naše občine pomembne, odgovorne in zahtevne naloge. Izhajajoč iz dosedanjih gibanj nakazuje resolucija solidno osnovo za rast gospodarstva in razvoj družbenih služb. Konferenca meni, da so za Zvezo komunistov, njeno delovanje in vpliv pri realizaciji postavljenih nalog in izhajajoč iz konkretnih, v programu občinske konference Zveze komunistov že opredeljenih problemov, posebej pomembna naslednja vprašanja:

1. Na 7. plenarni seji CK ZKS je bilo sprejeto stališče, da Zveza komunistov vidj v nadaljnjem razvoju samoupravljanja na vseh področjih proizvodnje in nadgradnje edino možno pot za nadaljnjo afirmacijo jugoslovanske socialistične skupnosti. To pomeni za komuniste, da v vsakodnevni praktični borbi za razvijanje in poglobljanje samoupravnih odnosov polagamo izpit naše naprednosti in sposobnosti.

Izvajanje nalog gospodarske in družbene reforme kakor tudi uresničevanje resolucije občinske skupščine za leto 1963 zahteva jasnejšo opredelitev nivojev samoupravljanja ter osredotočenje samoupravnih odgovornosti na najbolj racionalnih mestih in organih. Naloge v gospodarskih organizacijah in družbenih službah bodo zahtevale večjo tehnološko in proizvodno odgovornost, red in disciplino, kar pa naj ne pomeni zoževanja samo-

upravnih pravic, temveč ob ustreznosti organiziranosti, afirmaciji samoupravljanja na vseh nivojih, od delovnega mesta, ekonomske enote, komisij, delavskih svetov, občinske skupščine in njenih svetov, krajevnih skupnosti, samoupravnih skupnosti na področju družbenih služb (socialno zavarovanje, zdravstvo, šolstvo itd.) do združenj, v katerih so povezane gospodarske organizacije in druge delovne organizacije.

Premalo opredeljena medsebojna razmerja in funkcije samoupravnih organov povzročajo nerazumevanje in nestranje spopade, izigravanje samoupravnih organov ter uveljavljanje osebne oblasti posameznikov in neformalnih skupin. Zveza komunistov v občini Kranj si bo z vsemi sredstvi prizadevala, da se vloga, naloge ter odgovornost samoupravljalcev ter organov samouprave in strokovnih služb na vseh področjih in nivojih jasno opredelijo. Borila se bo, da se samoupravna zakonodaja neprestano prilagaja na novo nastalim družbenoekonomskim odnosom ter s tem doseže stimulacijo in zaupanje občanov v moč samoupravnega mehanizma. Odločno pa se bo borila proti vsem poizkusom zmanjševanja in ožiranja samoupravnih pravic občanov.

2. Zveza komunistov se bo zavzemala za taka delitvena razmerja, ki bodo stimulirala prizadevanja za hitrejšo modernizacijo, večjo produktivnost dela, boljše izkoriščanje kapacitet, boljše izrabo razpoložljivih sredstev ter boljše nagrajevanje po delu in s tem tudi večje možnosti financiranja razvoja družbene nadgradnje.

Zveza komunistov se bo borila proti pojavom, ki se kažejo v nekaterih delovnih organizacijah v pretiranih zahtevah po povečevanju oseb, dohodkov brez ustreznih meril in kriterijev in brez skrbi za ohranitev potrebne akumulacije. Višina osebnega dohodka mora biti na slehernem delovnem mestu odvisna od rezultatov vložnega dela, opredeljenih s konkretnimi kriteriji. Kriterij količine mora biti samo eden izmed njih, odločno v večji meri pa se morajo uveljaviti tudi kriteriji stroškov, kvalitete, asortimenta in doseženega dohodka. Ob tako postavljenih merilih višina posameznega osebnega dohodka oziroma notranji razponi ne morejo predstavljati političnega problema.

3. Za Zvezo komunistov je kadrovska politika pomemben faktor. Sedanja kadrovska struktura zaposlenih v občini nam ne more zagotoviti

uspešne izpolnitve nalog, ki izhajajo iz gospodarske in družbene reforme in konkretne problematike v posameznih delovnih organizacijah. Tradicija sama po sebi ne more zagotoviti dolgoročne perspektive niti v pogledu razvoja tehnologije in modernizacije, niti v spreminjanju strukture gospodarstva in negospodarstva, če Zveza komunistov in vse subjektivne sile v delovnih organizacijah ne bodo izbrile hitrejšo spreminjanje kadrovske strukture vseh zaposlenih.

Poseben problem v občini predstavlja zaposlovanje vseh vrst strokovnih kadrov v gospodarstvu in družbenih službah. V prihodnjem letu (1968) bodo delovne organizacije drugič pred nalogo, da izvedejo reekcijo vodilnih kadrov. Tega ne bi smeli pojmovati kot administrativni akt, temveč bi se morali lotiti problema z objektivno analizo uspehov in neuspehov prizadetih kadrov in na tej osnovi začetati konkretno politiko. Zagotoviti bi morali, da na ustrežajoča delovna mesta pridejo kadri, ki imajo strokovne in poslovne sposobnosti ter ustrezne politične kvalitete. Samoupravni organi in Zveza komunistov se morajo zavzemati, da bodo ob programiranju gospodarskega razvoja podjetja programirali tako kadrovsko politiko, ki bo zagotovila uspešen razvoj delovne organizacije tako v gospodarskem kot družbenem pogledu.

4. Pri programiranju gospodarskega in družbenega razvoja v delovnih organizacijah si morajo komunisti prizadevati, da upoštevajo celovitost ekonomske politike delovne organizacije v vseh elementih gospodarjenja. Družbeno gospodarska reforma in začrtana politika na področju gospodarstva in družbenih služb v letu 1968 zahtevata vsestransko analitično spremljanje vseh gospodarskih gibanj na ožjem in širšem gospodarskem prostoru. Izpolnjevanje nalog, ki jih postavlja reforma in še posebej vključevanje v mednarodno delitev dela zahteva jasnejši pogled na jutrišnji dan, to pomeni, da mora programiranje razvoja v delovni organizaciji imeti za osnovo solidno organiziranost in ustrezno strokovnost ob polnem angažiranju vseh samoupravnih organov oziroma upravljalcev.

5. Modernizacija tehnologije in proizvodnje predstavlja za gospodarstvo naše občine glede na predelovalni značaj njegove industrije izredno

pomembno nalogo v smislu povezave z razvojem tehnologije v svetu. Odvisnost naše industrije od gibanj na tržišču zahteva vlaganje potrebnih sredstev v modernizacijo tehnoloških, organizacijskih in delovnih procesov proizvodnje. Razmeroma skromna vlaganja v letošnjem letu narokujejo večjo intenzivnost v prihodnjem letu.

6. Zaposlovanje se ob vedno ostrejšem delovanju družbeno gospodarske reforme tudi v naši občini postavlja kot vedno pomembnejše vprašanje. Zveza komunistov mora investicijsko politiko in odpiranje novih delovnih mest ocenjevati predvsem s stališča razvoja družbene skupnosti kot celote, s stališča rasti splošnega standarda občanov in s stališča možnosti zaposlovanja naravnega prirastka prebivalstva. Glede na usmerjenost posameznih delovnih organizacij v občini morajo njihovi samoupravni organi voditi tako politiko in zagotoviti tak razvoj, da bo zagotovljeno poleg že zahtevanega zaposlovanja strokovnjakov tudi zaposlovanje naravnega prirastka prebivalstva.

7. Gospodarski in geografski položaj Kranja postavlja poleg zahtev reforme v pogledu strukturnih sprememb v gospodarstvu in možnosti novega zaposlovanja tudi zahtevo po večjem razmahu gospodarske aktivnosti na področju kmetijstva, obrti, trgovine, gostinstva in turizma. Srednjeročni plan občine je solidna spodbuda in izhodišče za razvoj teh dejavnosti. Občinska konferenca Zveze komunistov meni, da si moramo prizadevati, da bo dosežen programirani razvoj posameznih panog. Vztrajanje na obstoječi gospodarski strukturi samo zožuje objektivne možnosti gospodarskega razvoja občine kot celote.

V kmetijstvu moramo poleg organiziranega družbenega sektorja doseči predvsem večjo kooperacijo med privatnim in družbenim sektorjem tudi v smislu izenačevanja pogojev za gospodarjenje.

Družbena obrt se mora organizirati v smislu večje ekonomske in poslovne povezanosti s ciljem optimalnega izpolnjevanja svojih nalog. Razvoj osebnega dela bomo v skladu z obstoječimi družbeno-ekonomskimi odnosi razvijali ob istočasnem izenačevanju pogojev za gospodarjenje tako v družbeni kot zasebni obrti.

Trgovina kot izredno pomemben člen pri realizaciji proizvodov oziroma v odnosih med proizvajalci in potrošniki, se ne more avtonomno razvijati, temveč mora to predstavljati pomemben vzvod v celotnem prometnem procesu. Predvsem pa naj skrbi za zadovoljevanje potreb tržišča in potrošnika tako v smislu asortimenta kakor tudi kulturne potrebe.

Gostinstvo in turizem imata v programiranih strukturalnih spremembah gospodarstva naše občine in v modernizaciji obstoječih kapacitet, predvsem pa v izgradnji novih objektov kakor tudi koriščenju prirodnih možnosti, vse pomembnejše mesto v gospodarstvu občine.

8. Družbene službe so v letu 1968 pred najpomembnejšimi reformnimi procesi in ukrepi, ki naj omogočijo optimalnejše izkoriščanje razpoložljivih kapacitet, ekonomizacijo poslovanja, utrjevanje na novo nastalih oblik samouprave in razvoja medsebojnih odnosov. Začetni procesi na področju družbenih služb predstavljajo pomembno področje dela članov Zveze komunistov, zaradi tega konferenca zadožuje svoje organe, da vsa gibanja spremljajo in analizirajo ter pripravijo ustrezna stališča in predloge za razpravo na konferenci.

KOMPAS KRANJ

prireja

v času drsalne revije v Celovcu

od 8. II. do 18. II. 1968

vsak dan celodnevni izlet

v Celovcu prek Trbiža.

Cene so konkurenčne

Družbeni plan moramo postaviti na realnejše temelje

Pred nedavnim so se v Trziču zbrali na skupni seji odborniki zbora delovnih skupnosti občinske skupščine Trziča, člani tržiškega sindikalnega sveta ter direktorji in predsedniki samoupravnih organov tržiških gospodarskih organizacij. Na seji so obravnavali srednjeročni družbeni plan gospodarskega razvoja občine Trziča do

leta 1970. Ker smo o glavnih značilnostih družbenega plana tržiške občine pisali v nekaterih prejšnjih številkah našega časopisa, si tokrat oglejmo glavne značilnosti razprave in sklepe, ki so jih udeleženci razširjene seje sprejeli kot priporočilo občinskim organom, ki bodo do prihodnje seje občinske skupščine pripravili dokon-

čen tekst družbenega razvoja tržiškega gospodarstva do leta 1970.

PREDLOG DRUŽBENEGA PLANA ZAOŠTAVJA ZA RAZVOJEM GOSPODARSTVA

Ko so udeleženci razširjene seje obravnavali predlog družbenega plana razvoja gospodarstva do leta 1970, so ugotovili, da posamezni podatki ne ustrezajo, saj nekatere gospodarske organizacije že letos dosegajo predviden razvoj. Pri tem so poudarili, da v podatkih najbrž niso všteti vsi činitelji, ki vplivajo na gospodarski razvoj tržiške občine.

Glede izvoza oziroma predvidevanj izvoznih rezultatov v letu 1970 so poudarili, da je treba izvozna predvidevanja obravnavati realnejše, kajti družbeni načrt predvideva ponekod celo večje rezultate, kot pa jih pričakujejo same delovne organizacije, ki prav gotovo bolje poznajo položaj na tržišču. Sploh pa je treba pri izvoznih predvidevanjih precej opreznosti, saj je položaj na zahodnem in vzhodnem tržišču tako rekoč vsak mesec

spreminja. Zato so sklenili, da naj bi člani upravnega organa tržiške občine, ki pripravljajo dokončen tekst družbenega razvoja, obiskali vse gospodarske organizacije in skupaj z njimi preverili vse podatke in jih potem pripravili do prihodnje seje občinske skupščine.

DRUŽBENI PLAN SAMO SEŠTEVEK PLANOV GOSPODARSKIH ORGANIZACIJ

V razpravi o industriji v Trziču in njenih načrtih do leta 1970 so udeleženci razširjene seje poudarili, da je področje industrije preskromno obdelano in da je treba dati poseben poudarek že obstoječi industriji in iz te osnove potem delati zaključke in predvidevati, kaj lahko še stori. Poleg podatkov o fizičnem obsegu proizvodnje in o izvozu je treba upoštevati tudi predloge za modernizacijo, za boljše tehnologijo.

Tako so med drugim ugotovili, da je predlog družbenega razvoja gospodarstva samo seštevek planov gospodarskih organizacij, pri tem pa

je treba povedati, da je v teh načrtih gospodarskih organizacij do 1970. leta prav malo besedi o tem, v kakšno smer se bo razvijala tehnologija in bodoči razvoj industrije kot osnove za razvoj negospodarskih dejavnosti v občini.

PRIPOMBE NA NEZADOVOLJIVO STRUKTURO KADROV

Na seji je bilo tudi dosti pripomb na nezadovoljivo strukturo zaposlenih, saj bodo v Trziču leta 1970 na enaki stopnji kot bo republika prihodnje leto.

Na koncu so udeleženci razširjene seje odbornikov delovnih skupnosti tržiške občine, občinskega sindikalnega sveta in direktorjev ter predsednikov samoupravnih organov gospodarskih organizacij sklenili, naj pred sejo občinske skupščine, na kateri bodo sprejeli dokončen tekst družbenega razvoja tržiške občine do leta 1970, predloge in zaključke te seje obravnava še svet za gospodarstvo tržiške občinske skupščine.

V. Guček

Pred reelekcijo Direktor — si sposoben?

Reelekcija direktorjev, ki je že od novembra, je ponovna priložnost za praktično preverjanje učinkovitosti tega ustavnega načela. Za takšna razmišljanja je dovolj dokazov, saj izbor vodilnih kadrov enega dela delovnih organizacij pred nekaj več kot letom in pol še zdaleč ni dal pričakovanih rezultatov.

Ze takrat se je namreč pokazalo, da so natečaji za direktorje bili najobičajnejša formalnost. V večini primerov so bili pogoji natečajev prilagojeni strokovnim in drugim kvalifikacijam takratnih direktorjev. Zahtevalo se je npr., da imajo kandidati večletne delovne izkušnje v določenih stroki in na določenem mestu, kar je praktično izključilo iz »nadaljnje tekme« vse kandidate zunaj delovne organizacije. Nekaj je bilo tudi takšnih delovnih organizacij, v katerih so bili statuti naknadno prilagojeni kvalifikacijam takratnega direktorja.

SPOSOBNOST KOT OSNOVNI ČINITELJ

Na reelekcijo direktorjev se še vedno gleda kot na enostavno zamenjavo generacij, kar v praksi včasih privede do subjektivističnega in formalističnega favoriziranja »mladih« ali »starih«. To samo potrjuje, da sposobnost še vedno ni ali sprejeta kot osnova pri volitvah za novega direktorja.

V trenutku, ko se pojavlja reelekcija direktorjev v večini delovnih organizacij, je zanimivo ugotoviti tudi nekatere izmed predlogov in sugestij, ki se nanašajo na izmenjavo temeljnega zakona o delovnih razmerjih in na politično prakso uresničevanja reelekcije. Predvsem menijo, da bi morali ponovne volitve direktorjev najtesneje povezovati s poslovnimi rezultati oziroma s poslovnim uspehom delovne organizacije. V tem duhu bi moral biti zaključni račun ne samo merilo uspeha ali neuspeha delovne organizacije, temveč tudi osnovni činitelj, ki časovno določa reelekcijo. Tako bi sedanje štiri-letno mandatno obdobje v dobrih delu izgubilo svoj pomen, ker ne bi imelo odločujočega vpliva na časovno uresničevanje načela reelekcije.

Če bi ravnali tako, potem bi bil razpis za volitve direktorjev samo v primeru, če direktor ni zadovoljil interesov kolektiva in družbe. Z odpravo obvezne reelekcije vsake štiri leta bi se znatno zmanjšalo število natečajev, ki se ravno zaradi številčnosti često omejujejo zgolj na čisto formalnost. S tem pa bi verjetno tudi vrnilo zaupanje v natečaje.

JAVNOST RAZPISOV

Obstajajo tudi mišljenja, po katerih bi morali v temeljnem zakonu o delovnih razmerjih črtati odredbe o reelekciji drugih vodilnih ljudi v delovnih organizacijah. S tem ti ne bi dobili kakšnega posebnega statusa in bi bilo njihovo delo v kolektivu praktično časovno opredeljeno kot delo katerega koli drugega delavca. Kot vodilne ljudi bi jih lahko izmenjali tudi vsako leto, kar bi bilo ravno tako odvisno od poslovnega uspeha ali neuspeha delovne organizacije.

Prav tako se poudarja da je javnost celotnega procesa reelekcije eden izmed osnovnih pogojev za uspešno uresničenje tega ustavnega načela. V delovnih organizacijah, pa tudi zunaj njih, obstoje težnje, da bi to samoupravno odločanje pripeljali v zaprto in interno dejavnost.

Ceprav se na reelekcijo, kot tudi na rotacijo, med drugim često gleda kot samo na normativno utrjevanje procesa, pa je opaziti razpoloženje k elastičnejšim in učinkovitejšim uresničevanjem vseh oblik kadrovske politike in na njihovo prenašanje v sfero samoupravnega odločanja.

(po Tanjugu)

Kranjski volivci k predlogu družbenega načrta

Dva pomisleka — en cilj

V razpravah o družbenih načrtih in proračunih se vedno bijeta dve skrajnosti — potrebe in možnosti. To je vedno bilo in bo. Zato so povsem primerne splošne pripombe, da bi namreč morali bolj usmerjati razprave tja, kjer se denar ustvarja — v gospodarstvo, v proizvodnjo.

Naj splošne polemike in načelne ugotovitve tokrat ostanejo ob strani in prepuščajmo prostor samo dvema pripombama nekaterih kranjskih volivcev na sedanjih zborih ob razpravi o letošnjem gospodarskem in družbenem razvoju.

STAVBE ALI LJUDI?

Najprej o trgovini. »Podjetja Kokra, Merkur in Živila bodo zagotovila začetna sredstva za gradnjo veleblagovnice v Kranju.« Tako je zapisano v resoluciji. Pomislek pa je, če za razvoj trgovine res najprej potrebujemo nove, velike stavbe, če ne upoštevamo reformnih prizadevanj, da se je potrebno izogibati velikim investicijam v nove stavbe ter smotrneje opremiti in uporabiti to, kar že imamo. Ne gre za »linijo«, toda praksa to potrjuje. Trgovine v obmejnem Trbižu s tržnico vred pozna vsak Kranjec. Tam je morda skrajnost, ki je ne kaže jemati za vzor. Toda nihče ne more oporekati, da tam vsak »paj-

zel« dela velik promet. Toda vidi se elastičnost, prava trgovska »žilica«. Zato je pri pomba volivcev, da bi tudi v Kranju (a to velja tudi za druge kraje!) morali skrbeti predvsem za usposabljanje in vključevanje v trgovino tak kader, ki bi v resnici ustrezal tej stroki. Prav tako je stvar konkurence, ki je pri nas še premalo razvita. Ob tem se kranjske gospodinje pohvalno izražajo s konkurenco škofjeloške mesarije. Mnogo je vzrokov za današnje težave v trgovini. Izvor vseh pa je precej v naši dolgi praksi — da namreč trgovina ni produktivna dejavnost in da zato ni upravičena do viška vrednosti, do skladov, do lastnih sredstev — kapitala. Praksa je seveda pokazala drugače. Vendar pa je pomislek volivcev — potrošnikov primeren ne glede na to, da bi denar za imenovano gradnjo dala podjetja sama.

UZAKONJENO PROSJAČENJE

Drugo je okrog športnih, telesnovzgojnih in rekreacijskih dejavnosti. Taborništvu, planinstvu, šah in nekatere podobne organizacije so (vsaj v sedanjem predlogu) popolnoma izpadle. Niti dinarja ni predvidenega zanje. V resoluciji pod Telesna vzgoja pa med drugim piše: »Športne organizacije naj skušajo najti del sredstev v

gospodarskih organizacijah, ki naj podpirajo predvsem množični šport.«

Volivci imajo pomislek, kako naj v organizirani družbi vsaka organizacija za sebe moleduje po podjetjih? To že samo po sebi daje vtis anarhije, v podjetjih to načelno odklanjajo, in končno — ob takem sistemu se »znajde« le tisti, ki je najbolj vztrajen, vsiljiv, da o striciz in zvezah sploh ne govorimo. Resnična družbena merila tu ostanejo v ozadju. Samo primer: mladinski odsek pri planinskem društvu je letos pobral skoraj polovico vseh pokalov raznih regionalnih in republiških tekmovanj, po šolah so organizirali predavanja, ustanavljali pionirske odseke... V naprej je predviden še večji delovni razmah med mladino. Podobno bi lahko našli taborniki in drugi. Toda povsod je potrebno vsaj nekaj denarja, vsaj za prevoze, za malice — za najnujnejše.

Kot je znano v SZ financirajo take dejavnosti pod skupnim naslovom — zdravstvo. Očitno zato, ker ugotavljajo, da te dejavnosti koristijo zdravju, zlasti mladim za njihovo vzgojo, usmerjanje v življenje.

Taka sta dva pomisleka z enim ciljem — smotrno usmerjati tiste sile in sredstva, ki jih imamo.

K. Makuc

Anketa o uresničevanju reforme v lanskem letu

Produktivnost, zavzetost in disciplina - pogoji za uspeh reforme

Po nekaterih ocenah je bilo lansko leto najtežje v uresničevanju reformnih načel in postavk. V tem obdobju so se reformni postopki čutili tako v vsakodnevnem življenju naših državljanov kot tudi v neposrednih spremembah v družbi sami in gospodarstvu naše države. Vse pa se je prav gotovo pokazalo v našem javnem mnenju. Da bi dobil kolikor toliko realno podobo o tem, kaj mislijo naši državljanji o reformi, je Center za preučevanje javnega mnenja v Beogradu izvedel med prebivalci 87 jugoslovanskih komun anketo z naslovom »Jugoslovansko javno mnenje 1967 in uresničevanje gospodarske reforme«.

V tem zapisu vam prinašamo najbolj karakteristične odgovore na anketna vprašanja, ki so obsegala vrsto področij.

KATERE SO POSLEDICE REFORME?

Na omenjeno vprašanje je 14% anketiranih odgovorilo, da je osnovna posledica reforme naraščanje cen, upadanje ali pa nazadovanje življenjskega standarda. Desetina jugoslovanskih prebivalcev meni, da je osnovna posledica reformnih ukrepov stabilizacija gospodarstva in dinarja, povečanje produktivnosti in ekonomičnejše gospodarjenje. Zanimiv pa je odgovor druge desetine anketirancev, ki pravi, da je posledica reforme — nezaposlenost. Pri vsem tem pa je najbolj osupljivo, da največji del anketiranih — 51% sploh ni odgovoril na postavljena vprašanja ali pa ni znal odgovoriti.

Če pogledamo, kako so odgovarjali anketiranci, razdeljeni po izobrazbeni strukturi, vidimo, da ljudje z visokošolsko izobrazbo mislijo, da je osnovna posledica reforme stabilizacija gospodarstva in povečanje produktivnosti. Državljanji s srednješolsko izobrazbo pa tudi nekateri z višjo in visoko izobrazbo poudarjajo naraščanje cen in upadanje življenjskega standarda.

VEČINA IMA SVOJ MATERIALNI POLOŽAJ ZA POPREČEN

Oč dejstvu, da je precej anketirancev menilo, da je reforma vplivala na poslabšanje njihovega materialnega položaja in življenjskega standarda, so zanimivi odgovori na vprašanje, kako anketiranci ocenjujejo materialni položaj svoje družine.

60 odstotkov Jugoslovancev ocenjuje svoje materialno stanje kot poprečno, 16 odstotkov jih meni, da so pod poprečjem, medtem ko 17% anketirancev meni, da so siromašni. V rubriko »nad poprečjem« je svoje odgovore napisalo 3 odstotke ljudi. Najbolj zadovoljivo mišljenje o svojem materialnem položaju imajo uslužbenci z višjo ali visoko izobrazbo, 16% se uvršča nad poprečje. V narodnostnem sestavu prednjačijo v omenjeni kategoriji Slovenci, Bosanci, medtem ko so se prebivalci Makedonije in Kosmeta najmanj opredelili za »poprečno skupino«.

70 Odstotkov anketiranih za omejitve osebnih dohodkov v posameznih dejavnostih

Na prejšnje vprašanje se je navezal podatek, da smo v zadnjem času opazili visoke osebne dohodke v posameznih dejavnostih in gospodarskih organizacijah. Iz tega je sledilo vprašanje, če menijo, da bi bilo treba omejiti višino osebnih dohodkov.

Kar 70 odstotkov Jugoslovancev je za omejevanje osebnih dohodkov, 11 odstotkov jih je proti takim ukrepom, medtem ko jih 17 odstotkov ni odgovorilo. Med odgovori, ki so bili za omejevanje osebnih dohodkov, je največ anketirancev iz Slovenije in BiH, medtem ko so nasprotovali anketiranci iz Crne gore in Hrvatske.

VPRAŠANJA TUDI O PRIVATNI TRGOVINI

Pred nedavnim je stekla razprava o privatni iniciativi v trgovini. Na vprašanje, ali ocenjujejo odpiranje privatnih trgovin kot korist za našo družbo ali ne, je več kot polovica vprašanih odgovorila pritrdilno, 27 odstotkov jih je proti, medtem ko 20 odstotkov sploh ni odgovorilo. Največji odstotek ljudi, ki so za privatne trgovine, je iz Slovenije, največ nasprotnikov pa je iz Crne gore in Kosmeta.

Anketa beogradskega centra za raziskovanje javnega mnenja je dala odgovore tudi na vprašanje uvoza tujega kapitala. Tako je bil pretežen del anketirancev za uvoz tujega kapitala, zelo malo jih je bilo proti, precej visok pa je odstotek tistih, ki o tem vprašanju sploh nimajo svojega določene mnenja. V pozitivnih odgovorih so spet prvi Slovenci, Hrvati in Vojvodinci, uvozu tujega kapitala pa nasprotujejo prebivalci ožje Srbije in Kosmeta.

TRUD IN DISCIPLINA POGOJA ZA USPEŠNO REFORMO

Na zaključku ankete je bilo vprašanje, od česa je odvisna uresničitev reforme. Večina ljudi meni, da je reforma proces, v katerem so angažirane vse družbene sile in da je njena uresničitev odvisna od moralnih in delovnih kvalitiet vseh Jugoslovancev.

V. Guček

Reorganizacija zdravstvene službe na Gorenjskem

Pohiteti z združevanjem

Ob koncu minulega leta (25. decembra) je bilo v Kranju posvetovanje predstavnikov gorenjskih zdravstvenih organizacij, občinskih skupščin, republiškega sekretariata za zdravstvo in zdravstvenega centra. Pogovarjali so se o reorganizaciji zdravstvene službe na Gorenjskem in poudarili, da je treba z združevanjem zdravstvenih organizacij pohiteti. Predlagali so tudi, naj bi bilo združevanje končano vsaj do konca januarja.

Pisali smo že, da je jeseni gorenjski zdravstveni center pripravil predlog nove organizacije zdravstvene službe. Predvidel je, da bi bila na Gorenjskem dva zdravstvena doma in enotna lekarna. Razen tega pa bi se v oba zdravstvena doma vključile tudi obratne ambulante iz gorenjskih delovnih organizacij. Vendar pa se je izvajanje tega predloga nekajkrat zataknilo. Tako nekateri občinske skupščine nekaj časa niso bile prepričane, če sta potrebna res dva zdravstvena doma na Gorenjskem. Priključitvi so nasprotovali tudi obratne ambulante, ki so sprožile ustavni spor. Bilo pa je tudi več pomislekov, kako naj bi potekalo združevanje, v zgornjem delu Gorenjske pa so precej časa razmišljali, kje naj bi bil sedež zdravstvenega doma. Nazadnje pa je reorganizacija

jo deloma zavrla tudi odločitev republiškega ustavnega sodišča, ki je ugotovilo, da dva člana novega republiškega zakona o organizaciji zdravstvene službe nista v skladu z ustavo.

Vendar pa so se tik pred koncem leta stvari že nekoliko uredile. Zdravstveni domovi so se namreč odločili

za pripojitev. Hkrati pa je republiška sekretarka za zdravstvo Majda Gaspari na posvetovanju opozorila, da z razsodbo ustavnega sodišča zakon o reorganizaciji zdravstvene službe ni razveljavljen in da se začeto delo pri izvajanju reorganizacije zdravstvene službe lahko nadaljuje.

A. Z.

Seja kranjske občinske skupščine Prispevek za zemljišče tudi zunaj Kranja

V Kranju je bila 28. decembra zadnja seja obeh zborov občinske skupščine v minulem letu. Razen odločitev, ki jih občinske skupščine v tem času skoraj vedno sprejemajo (o začasnem financiranju proračunskih izdatkov, o občinskem prometnem davku, o kritju razlike v stanarini itd.) so odborniki sprejeli tudi spremenjen in dopolnjen odlok o prispevku za uporabo mestnega zemljišča.

Dosedanji odlok je imel 3 celine: stanovanjski, poslovnih in industrijski. Prispevek pa je bil razdeljen v dve kategoriji (na ožje mestno območje in na območje, ki zajema urbanistični načrt za mesto Kranj).

Novi odlok ima le dva celine: stanovanjski in poslovnih. Novost v odloku je tudi, da je uvedena še tretja kategorija. Razen dosedanjih dveh območij so v odloku namreč tudi območja, za katera so že sprejeti urbanistični ali zazidalni načrti in podobno.

Po takšni razdelitvi se bo letos nabrlo od prispevka za uporabo mestnega zemljišča okrog tri milijone novih dinarjev, medtem ko je bilo lani tega denarja približno za polovico manj. Za občane se osnova oziroma tarifa letos ni zvišala, pač pa se je kot smo že povedali razširilo območje. Tako bodo občani prispevali okrog 900 tisoč novih dinarjev, za poslovne prostore pa bodo trgovina, obrt, komunala, gostinstvo, industrija, kmetijstvo, gozdarstvo, gradbeništvo in promet plačali okrog 2,1 milijona novih dinarjev. Ta denar bo porabljen za nekatere prekoračitve v financiranju v minulem letu, letos pa za ceste, javno razsvetljavo, kanalizacijo, parke itd.

Oba zbora skupščine sta na seji med drugim sprejela tudi priporočilo delovnim organizacijam o ponovnih volitvah direktorjev.

A. Zalar

Izdelali bodo analizo

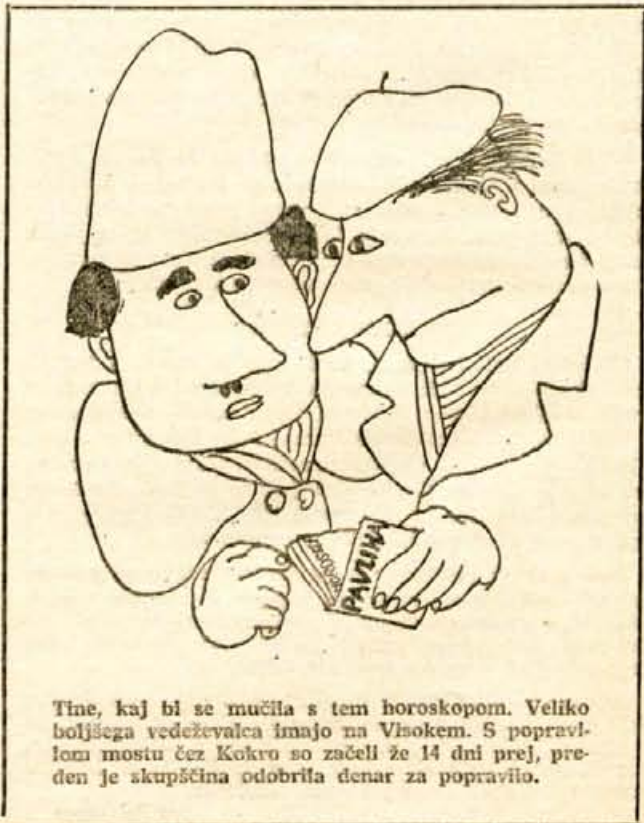
Na občinskem komiteju ZK v Skofji Loki so se odločili, da bodo izdelali posebno analizo kadrovske sestave sekretariata krajevnih organizacij in organizacij ZK v delovnih organizacijah. Razen tega pa bodo sproti analizirali tudi teže referatov in razprav na posameznih konferencah. S tem občinski komitej v Skofji Loki želi doseči, da bi se postopoma izboljšali kadrovske sestave in po višali raven dela krajevnih organizacij in organizacij ZK v delovnih organizacijah.

- 52

Za boljše delo

Na pobudo družbenopolitičnih organizacij in skupščine te dni v Skofji Loki razpravljajo o tem, da bi v vodstvu občinskega komiteja mladine ponovno imeli mladince — profesionalca. Pokazalo se je namreč, da je delo mladinske organizacije od takrat, ko so ukinili profesionalno vodstvo, precej zamrlo. Zadnje besede o tem bodo mladinci izrekli na konferenci, ki bo 21. januarja.

- 52

Tine, kaj bi se mučila s tem horoskopom. Veliko boljšege vedečevalca imajo na Visokem. S popravilom mostu čez Kokro so začeli že 14 dni prej, preden je skupščina odobrila denar za popravilo.

Oprostitev obračunavanja amortizacije

Klimatsko in mladinsko rekreacijsko Franc Rozman Gozd Martuljki je vložilo prošnjo na skupščino občine Jesenice za oprostitev obračunavanja amortizacije v oddelku za otroke v znesku 5.138.668 S din za preteklo leto.

Okrevališče svojo prošnjo utemeljuje s tem, da ima zavod zelo nizko finančno realizacijo in da otroški oddelček v preteklem letu ni obratoval.

O tej zadevi so razpravljali tudi na zadnji seji občinske skupščine v preteklem letu, ko so tudi sprejeli sklep, da se prošnji ugodijo. Zakon o amortizaciji osnovnih sredstev delovnih organizacij namreč dovoljuje, da skupščina občine, v kateri ima sedež gostinca ali druga delovna organizacija, lahko dodeli organizaciji za njene objekte, namenjene za potrebo s hrano in za prenočišče, kot tudi počitniškim domovom, naravnim zdraviliščem in okrevališčem, ki poslujejo le v sezoni, da obračunavajo amortizacijo za čas, v katerem uporabljajo omenjene objekte.

J. V.

Potrjen zaidalni načrt za Breznico

Na zadnji seji občinske skupščine Jesenice so odborniki sprejeli in potrdili odlok zazidalnega načrta za individualno stanovanjsko gradnjo na Breznici.

Gradnja individualnih stanovanjskih hiš kot tudi vsa druga gradnja, je v naseljih druga gradnja, je v naseljih od Zirovnice do Rodin urejena le z odlokom o ožjih gradbenih okoliščinah v občini Jesenice iz leta 1957. Kasnejša urbanistična dokumentacija, to je sklep o vplivnih območjih v občini Jesenice, je posameznim naseljem dala le okvirne smernice razvoja, podala nekatere splošne karakteristike, ni pa reševala vprašanje namembnosti zemljišč.

Da bi v tekoči gradbeni sezoni vsaj deloma rešili to vprašanje, je bil pri zavodu za urbanizem Bled naročen zazidalni načrt za individualno gradnjo stanovanjskih hiš na Breznici. Načrt predvideva gradnjo dveh vrst stanovanjskih hiš, in to II enonadstropnih in II visokoprikladnih.

O načrtu je prej razpravljajal tudi svet za urbanizem, gradnje in komunalne zadeve občinske skupščine kakor tudi svet krajevne skupnosti Zirovnica. V končni izdelavi načrta je projektant upošteval vse pripombe članov sveta krajevne skupnosti.

J. Vidic

Ljudje

Aktivna in miroljubna koeksistenca je temelj jugoslovanske zunanje politike. Njeno bistvo je aktivno in konstantno prizadevanje za mir in sodelovanje med narodi. Premalo je biti pasiven, čakati, kako se bodo razvijali mednarodni odnosi. Prav zato je Tito spet odšel na pot po nekaterih državah Azije in Afrike, da z neposrednimi stiki utrjuje in pogloblja takšne mednarodne odnose, za kakršne se naša država boji že vsa leta.

Predsednik Tito s spremstvom bo tokrat uradno obiskal Afganistan, Pakistan in Kambodžo, nato pa bo šel še na prijateljski obisk v Indijo in Etiopijo. V prvih treh omenjenih državah bo predsednik Tito tokrat prvič; obisk v Indiji bo četrto prijateljsko srečanje našega predsednika z indijskim ljudstvom, v Etiopijo pa bo šel tokrat tretjič. Predsednika bomo spremljali na njegovi poti s kratkimi opisi vseh držav, ki jih bo obiskal.

Afganistan, država v jugozahodnem delu centralne Azije, je po državni ureditvi ustavna monarhija, v kateri imata zakonodajno oblast kralj in parlament. Parlament sestavljata senat in skupščina. Senat ima 87 čla-

Afganistan — država brez železnic

nov, ki jih dosmrtno postavlja kralj, skupščina pa 173 poslancev, ki se volijo z neposrednimi volitvami vsaka tri leta. Razen parlamenta obstoja še tako imenovana velika skupščina (»loja džirga«), starodavna institucija z avtoriteto nekakšne medplemenske skupščine, sestavljena iz velikašev, ki se sestane na zahtevo kralja zaradi obravnavanja posebno važnih vprašanj. Prav njej so pred nekaj več kot tremi leti dali na vpogled osnutek nove afganistanske ustave in jo povprašali za soglasje. Aktivno volilno pravico dobijo samo moški z dvajsetim letom starosti, pasivna volilna pravica pa je omejena samo na leta med 30 in 70. Na čelu pokrajine so guvernerji, kralj pa je od leta 1933 Muhamed Zahir Šah.

Srednji in severovzhodni del Afganistana je gorat (Hindukuš, ki z gorskimi vzgami sega 4000 do 7000 m visoko), južni pa je puščinski s stanimi močvirji; na meji proti Sovjetski zvezi prevladujejo suhe stopa. Planinska zemlja je zaradi trdega podnebja neprimerna za obdelavo, razen v dolinah, ki jih umetno namakajo. Od vse površine je v državi samo 13,9% orne zemlje, pa še ta ni vsa obdelana. Z gozdom

Prva postaja Titove poti

poraslih je 2,3% površin, travnikov in pašnikov je 4,9% celotne površine, neproduktivnih pa je kar 76% tal (49.400.000 ha). Gradijo precej novih hidroelektrarn, razvija se industrija, novi namakalna sistemi, odpirajo nove rudnike itd. V letu 1964 so uvozili za 584, izvozili pa za 2967 milijonov afghanov blaga (1 afghan = 100 pulsov = 0,2778 N dinarjev). Okrog 50% celotne trgovine je s Sovjetsko zvezo. V nedeljo, ko je predsednik Tito s spremstvom prispel v Kabul, glavno mesto Afganistana, so ga na letališču razen kralja in drugih domačih visokih osebnosti pričakali tudi vsi tuji diplomatski predstavniki. Delo je zapisalo, da niso manjkali niti Kitajci z Mao-celungovimi značkami in celtati na revirjih svojih uniform. Njihovo velposlanstvo, ki šteje okrog 150 ljudi, je tod tretja sila, tako za ZDA in Sovjetsko zvezo, s katerima uspešno tekmuje v velikih načrtih tehnične pomoči, ki je nerazvitemu Afganistanu kaj potrebna in dobrodošla.

Rusi in Amerikanci so zgradili v tej deželi že veliko cest in jih asfaltirali. Zani-

mivost: Afganistan nima železniških prog. Največ blaga še vedno tavorijo z živalimi s kamelami in konji. S posebnim ameriškim posojilom so zgradili letališče v Kabulu, Kandaharju in še nekaterih drugih krajih.

Afganistanci so po naravi zelo navezani na domačo zemljo, posebno na kraj, kjer so se rodili. Tradicija igra v njihovem življenju veliko vlogo. Tanjugov novinar Zika Bogdanović je zapisal, da se kronisti afganistanskega karakterja radi prepričajo sanjarjenjem in po pravih improvizirane logike so jim dozdeva, da je tamkajšnji svet zgrajen po najvišjih načelih življenja. Celo univerzitetni očetje ugotavljajo v svojih debelih bukvah, da je pretravanje ena izmed afganistanskih čednosti — naravno nagnenje človeka, navajenega, da prižene življenje do skrajnosti.

To je le delček zanimivega Afganistana v osrčju Azije, kamor je v nedeljo prispel predsednik Tito s spremstvom.

A. T.

in dogodki

Prijetno je srečavati take ljudi Vljuden sprevodnik

Pisma bralcev v naših časopisih so prostor, kjer iz dneva v dan lahko prebiramo veliko graje o naših ljudeh, ki so — kjerkoli že — tako ali drugače izpostavljeni javnosti. Le malo hvale je v njih. Kot da bi bilo za na papir in za med ljudi le tisto, kar ni prav, kar je grdo, obsojanja vredno. Včasih se ne morem znebiti občutka, da nekateri vse preradi javnost obveščanja, javnost tiskane besede izrabljajo za osebna obračunavanja. In to jim pogosto celo uspeva.

Saj nič ne rečem: veliko je stvari, ki jih je treba javno ožigosati. Primeri se, da človeku v trenutku zavre kri zaradi manjše krivice in se v sveti jezi odloči, da bo tisto dal v časopis. Prerprčan je, da ima po ustavi in nasploh vso pravico za to. Pa se ohladi jeza in balonček iz milnice navadno počni, ni ga več. Vendar ne vedno. Veliko beremo o tem, kako se ta in ta sprevodnik ni obnašal lepo, kako je bil nevljuden pa tako naprej. Malo beremo o tem, kako pa ta sprevodnik morda šest dni v tednu požre vso, kar mu vače kdorkoli, sedmi dan pa je

morda slabše razpoložen, vstal je — kot se temu reče — z levo nogo. Se kdo vpraša, zakaj je take volje? Mar on ne sme biti? In ker je graje veliko, hvale pa malo, sem se odločil, da povem za primer, ko so potniki v avtobusu pritrjevali z glavami in rekli: »To je pa lepo od vas! Tako je treba ravnati z ljudmi!« Povem to samo zato, da bo tehtnica z grajami in hvalami vsaj malce v ravnotežju. Prepričan sem namreč, da je sprevodnik naredil le tisto, kar je njegova dolžnost — dolžnost kot sprevodnika in kot človeka. In da bo vedno tako naredil pa ne bo pričakoval hvale v časopisih.

Cesta Ljubljana — Kranj. Avtobus podjetja SAP Ljubljana št. LJ 329-29. Sredi popoldneva je mrak legal na zemljo, sneg je škripal pod nogami, v avtobusu je bilo toplo. Postajališče Medvode. Na klanecu. Nekaj potnikov vstopi. Od Bohinca sem, še precej daleč, pa hitro, kolikor more, stopa starejši mož s težko potovalko in palico. Nikamor ne pride, maha s palico, menda nekaj vpije: očitno hoče na avtobus, pa

se boji, da ga bo zamudil, da ne bo dovolj hiter. »Počakajva, Jožek!« reče sprevodnik soferju. Stopi iz avtobusa, zapre vrata, gre možu nasproti, mu vzame potovalko, ga prime pod roko in kmalu sta nazaj. Pomaga mu v avtobus, mož se zahvaljuje, sprevodnik pa pravi »Je že dobro!« in mu je skoraj nerodno, ker smo morali kakšno minuto počakati. Zadolvoljen pa je videti in prav

tako sofer ne mršči obrvi. Odpeljali smo se in dogodek je bil kmalu — pozabljen.

Samo toliko sem hotel napisati. Dogodka ni potrebno komentirati. Za sprevodnika Andreja Blažiča in soferja Joža Kalana je bilo to samo po sebi umevno, njuna dolžnost, kdo drug pa bi morda drugače ravnal.

Prijetno je srečavati take ljudi v življenju. A. Triler

Z novim letom se je v Kranjski gori začela zimska sezona

Obisk v zavodu za usposabljanje
invalidne mladine v Kamniku

»Stopili smo v nov dom, na novo življenjsko pot«

Filmi, ki jih gledamo

BLOW UP-POVEČAVA-razmišljajoči Michelangelo Antonioni — Prvo, kar gledalca najbolj preseneti in ga navda z nekakšnim mezaupanjem, se skriva za nenavadnostjo, neobičajnostjo dramaturgije Antonionijevega filma. Seveda imamo v mislih poprečnega gledalca, tistega, ki bolj ali manj redno spremlja spored in je z večino filmov povsem zadovoljen.

Premalo prostora je, da bi o dramaturgiji Antonionievih filmov nasploh in ne le v tem filmu, ki ga gledamo, govorili in pisali, saj gre za samosvoj pojav, ki ga je avtor razvijal vse od svojih prvih filmov. Tudi se njegov film, pa naj gre tu za Mrk, Krik, Avanturo, Noč ali Rdečo puščavo, težko, morda celo ne bi bilo možno, razdeli z nekakšnimi vsestransko uporabnimi razdelbami na posamezne komponente zato, da bi potem vsako posebej razčlenjevali in ocenjevali.

In če že pojasnjujemo to posebnost in izjemnost, potem moramo predvsem poudariti, da bi moral sleherni, ki izreče o filmu takšno ali drugačno sodbo, sprejeti predvsem popolnoma svobodno odnos do filma, ki ga ne uokvirja v nikakršne kalupe nekakšne filmske dramaturgije, zveličavne in dokazane

Slikar Rafael Nemec

bo razstavljal
v Kranju

Jutri, v četrtek, 11. januarja ob 19. uri bodo v razstavnih prostorih Prešernove hiše v Kranju odprli razstavo del akademskega slikarja Rafaela Nemca, goriškega rojaka. Razstavo je pripravil Gorenjski muzej Kranj. Rafael Nemec v Kranju tokrat prvič razstavlja, zato bo razstava njegovih del za Kranjčane nedvomno pomemben kulturni dogodek.

Vse, ki se zanimajo za slikarstvo, vabimo na otvoritev jutri zvečer v Prešernovo hišo.

s histeričnim pregledom uporabnosti te dramaturgije v gledališču.

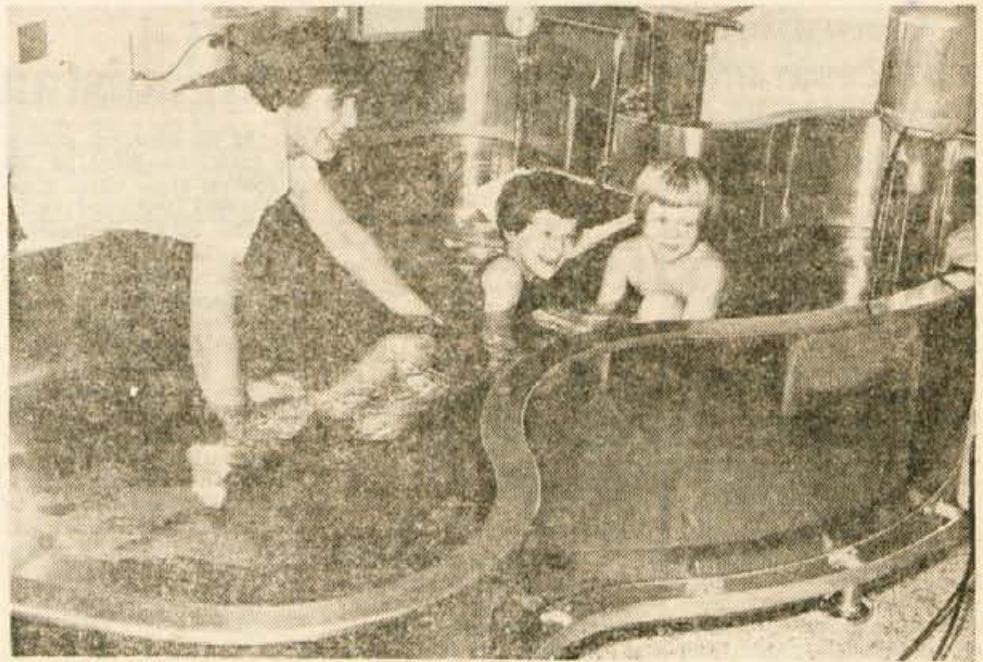
Film, tako ga razume Antonioni, lahko pojde tudi mimo teh zakonitosti, si ustvari sam zase lastno, novo in enkratno dramaturgijo, navezano predvsem na predmete avtorjeve pozornosti.

Blow up ni film, ki bi dokazoval, da je Antonioni segel dlje kot v Rdeči puščavi ali Mrku. Njegov junak je mlad, zelo mlad, pa čisto nič drugačen od njegovih prejšnjih junakov. Svet, v katerem živi, je čuden svet, pravi Antonioni. Prav malo prijazen in prav malo človeški, še dodaja. Nihče ne razume tega njegovega fotografa, ki ga je odkritje zločina privedlo v nenavaden položaj, v katerem bi moral sam nekaj ukreniti in najprej se razmisliti ter zaključiti, kaj bo storil. Preprosto; mladi fotograf išče nekoga, ki bi mu svetoval. Kdo? Prijatelj! Tudi prijatelji ne, še manj njegovi fotomodeli! Izgubljen je, izgubljen v svetu, ki hiti in drvi dalje in dalje, ki pušča ob strani ljudi, žive, pa vendarle nezavedajoče se same sebe.

Lahko ob Blow up-povečavi, filmu bolj misleca kot cineasta, naredimo kakšen zaključek? Ko Antonioni konča s prikazom živobarvnih gibljivih slik na platnu razvrščenih v red, kot ga je hotel on sam in kot ga verjetno tudi želi, da bi ga mi sprejeli, se lahko vprašamo: in avtor? Kaj misli on zdaj ob koncu narediti s svojim junakom? Mlad je še, živi mora! Kaj pa, če se je skupaj z njim zavedel svojih početij, svojega življenja, življenja ljudi, ki živi z njimi? Potlej je za spoznanje bogatejši, zrelejši, potem ve in morda spozna, da lahko tudi drugače živi.

V ozkem pojmovanju, manj občečloveškem in bolj individualnem, lahko filmu pritaknemo tudi takšno razlago. Seveda je ne vsiljujemo! Zdi pa se ena od možnih in smo jo tudi zapisali.

B. Sprajc

Vsi gibi, vaje so za vsakega izmed nas natanko določene, kajti le tako lahko premagamo posledice bolezni

Zavod za usposabljanje invalidne mladine v Kamniku je lani praznoval 20-letnico obstoja. V začetku svojega delovanja so v zavodu sprejemali otroke, ki so se poškodovali v nesrečah z eksplozivi, kasneje pa so začeli sprejemati v dom predšolske in šolske fizično prizadete otroke od 3. do 20. leta starosti. Ker se je število otrok, ki so postali invalidni zaradi posledic raznih bolezni (otroške paralize, obolenje kolčkov in hrbtenice, revmatična in srčna obolenja, prirojene deformacije ip.) večalo, so morali dotedanje obliko delnega usposabljanja razširiti na kompleksno usposabljanje, ki zajema oskrbovanje, zdravstveno nego, zdravljenje, vzgojo, obvezno šolanje, poklicno usmerjanje in poklicno usposabljanje in zaposlovanje. Vse te oblike usposabljanja so začeli v zavodu uspešno izvajati v letu 1953.

Zaradi premajhnih prostorov so začeli leta 1960 v Kamniku graditi nov zavod, ki je bil dograjen 1964. Po preselitvi v nove prostore, se je zavod razvil v sodobno rehabilitacijsko ustanovo za fizično prizadeto mladino.

»PRI NAŠEM DELU UPOŠTEVAMO POTREBE GOJENCEV«

Med našim obiskom v zavodu nas je zanimalo, kako žive gojenci, kako se pripravljajo na novo življenjsko pot, kakšno je njihovo počutje v domu. Na vsa ta vprašanja so nam odgovarjali gojenci, vzgojitelji, negovalke in direktor zavoda Srečko Rot.

»Trenutno imamo v zavodu

186 gojencev od 6. do 18. leta,« je začel pripovedovati direktor zavoda za usposabljanje invalidne mladine v Kamniku Srečko Rot. »Največ gojencev je v zavodu zaradi posledic otroške paralize, možganskih poškodb, ohromitev kolčkov, hrbtenice, revmatičnih obolenj, prirojeneh deformacij, krvnih bolezni in amputiranci. V zavodu imamo dom za 190 gojencev z letnim in zimskim bezenom ter igrišči, fizioterapijo z oddelki za terapevtsko telovadbo, hidro-in elektro terapijo, delovno terapijo, popolno osnovno šolo (obiskuje jo okoli 100 gojencev našega zavoda) s predšolskim oddelkom, poklicno šolo za urarje, šivilje, krojače, elektromehanike in TV mehanike in vrtnarje. Gojenci imajo po končani osnovni

šoli možnost nadaljevanja šolanja na kamniški gimnaziji.«

»Na čem pa temelji vaše delo z gojenci?«

»Osnova vzgojnega sistema in dela z gojenci sploh je vzgojna skupina, pri kateri upoštevamo potrebe vsakega otroka. In če izhajamo iz potreb in želja naših otrok, potem otrok v takšnem zavodu ali domu ne more in ne sme biti samo številka. Kajti otroci, ki so tako ali drugače telesno prizadeti, potrebujejo veliko več pozornosti, nege in prizadevanja kot njihovi zdravi vrstniki. Da je to res tako, naj povem, da bomo letos z lastnimi sredstvi poslali okoli 70 odstotkov naših gojencev na letnitsko zdravljenje v Novigrad.«

Brez natančnosti in izbrušenega okusa v krojaškem poklicu ne gre

Svet elektronov in zvoka: obrneš gumb in že te objame razposajena glasba ali resna, poučna beseda

»Ali imajo starši redne slike s svojimi otroki, ki so pri vas v zavodu?«

»Pri stikih med gojenci in njihovimi starši (ti lahko obiskujejo svoje otroke vsa nedelja in ob praznikih) vztrajamo na tem, da starši nekajkrat na leto vzamejo otroka domov, kajti stik med domom in otrokom se mora obdržati.«

»Omenili ste že, da se vaši gojenci usposabljaajo za vrsto poklicev. Kako je pa z njihovo zaposljivostjo po končanem poklicnem šolanju?«

SKLAD ZA POMOČ PRI ZAPOSLOVANJU GOJENCEV

»Lahko rečem, da je zaposlitev naših gojencev, ki končajo poklicno usposabljanje, naš končni cilj. Vendar imamo včasih pri tem precejšnje težave. Da bi se temu ognili, bomo letos skušali spraviti vse gojence, ki so poklicno usposabljajo, v poletnih mesecih na prakso in prepričan sem, da bodo gojenci s svojim delom dokazali, da nezaupanje v njihove delovne sposobnosti ni upravičeno. V precejšnji meri usmerjamo naše gojence, da po končanem usposabljanju odprejo lastne obrtne delavnice, pri tem pa jim s posojili pomagamo pri nakupu potrebne opreme za obrtne delavnice. V ta namen imamo v zavodu poseben sklad za pomoč gojencem pri njihovem zaposlovanju.«

ZELO RAZVITO DRUŽABNO ŽIVLJENJE V ZAVODU

Bivanje gojencev v domu pa ni omejeno samo na šolanje, saj imajo vrsto svojih organizacij od pionirske do mladinske, razne krožke, kot npr. glasbeni, dramski, športni, izdajajo svojo revijo Novo življenje, skratka, te dejavnosti so sestavni del njihovega bivanja v zavodu.

Sicer pa prepustimo besedo gojencem. Tako se so pripovedovali:

Tatjana Sušteršič je v zavodu že dve leti in se usposablja v urarstvu. »Naj vam opišem, kako poteka dan v zavodu. Vstajamo ob šestih, po umivanju imamo zajtrk in ob sedmih gremo v delavnice. Po kosilu oziroma v prostem času sodelujem v namiznoteniškem in glasbenem krožku. Zelo rada tudi berem knjige, najbolj pa so mi všeč knjige z vojaško tematiko. V dnevnih sobi imamo radio, gramofon, televizijo in razne družabne igre. Ob vsem tem pa mi ostane še dosti časa, da poslušam plošče. Katera zvrst glasbe mi je najbolj všeč? Zelo rada poslušam črnske duhovne pesmi, med pevci pa mi je najbolj všeč Ray Charles, med domačimi pevci zabavne glasbe pa Lola Novakovič in Dragan Stojnić.«

»Vaši načrti po končanem poklicnem usposabljanju?«

»Rada bi odprla svojo urarsko delavnico, če pa bo ostalo še kaj časa, bi rada nadaljevala študij na pravni fakulteti. Imam namreč že prvo stopajo pravne fakultete in pravniški poklic je še naprej moja življenjska želja.«

V radiomehanski delavnici smo srečali **Franja Ivšaka** iz Bjelovara, ki bo letos končal poklicno šolo. Svoj prosti čas prebije Franjo tako: »Zelo rad igram šah, včasih pa se pomerim s tovariši v namiznem tenisu. Dosti berem tudi knjige in najbolj so mi všeč Hemingwayeva dela. Zvečer navadno gledam televizijo, posebno če so kakšni filmi in pa film o inšpektorju Gideonu.«

»Pa vaše želje v novem letu?«

»V novem letu si želim predvsem to, da bi uspešno opravil zaključni izpit in da bi se zaposlil.«

AKTIVNI MLADI DRAMATIKI

Med svojim obiskom v zavodu sem v krojaški delavnici naletel na **Ludvika Travnika**, učitelja praktičnega pouka, defektologa, ki je v zavodu že 17 let in je med drugim tudi vodja dramske skupine v zavodu.

»Naša dramska skupina ima 20 članov in je do sedaj uprizorila že vrsto predstav. Tako smo lani uprizorili Nušičeve enodejanke in Zupanovo Micko. Letos pa pripravljamo Molièrovega Namisljenega bolnika. Pri svojem delu z gojenci želim, da vsi sodelujejo, največje zahteve pa mi pomeni dejstvo, da ob koncu šolanja ugotovim, da sem tudi sam prispeval, da so se gojenci vrnili na novo življenjsko pot, v življenje, ki je za njih bilo bolj trdo.«

Za konec pa še pogovor z 10-letnim Sarajevčanom **Naserjem Deljkovićem**: »V zavodu se zdravim zaradi otroške paralize, ki mi je ohromila roki. Z risanjem, tipkanjem, striženjem postajajo moje roke spet prožne, in sedaj se počutim že bolje. V prostem času se sankam, igram tenis, berem pravljice in gledam risanke na televiziji. Všeč mi je tudi Ben Quick. Moja želja za novo leto je, da bi se kmalu pozdravil in da bi se dobro učil.«

Naš obisk v zavodu je bil pri koncu. Z drobnim zapisom privrajanja gojencev na novo življenjsko pot, prizadevanja za zdravje, delo, učenje in razvedrilo smo skušali prikazati njihove uspehe in njihovo počutje. Se dolgo pa se bom spominjal besedi, ki jih je rekel nekdo izmed gojencev: »Poštenost, znanje in vera vase ter v sočloveka je stopnica v življenje, je ključ do uspeha in sreče.«

Besedilo: **Vili Guček**
Fotografije: **Franc Perdan**

Dva tisoč tabornikov

Na Gorenjskem imamo 22 enot tabornikov z več kot 2000 člani, ki so včlanjeni v 4 tako imenovane občinske zveze (Jesenice, Radovljica, Kranj in Skofja Loka) ter samostojni odred v Trzinu. Po reorganizaciji okrajne zveze tabornikov pred leti, je ta dejavnost deloma ponekod zamrla. Toda drugod je rasla še večjimi obeti razvoja ob lastnih silah in težnjah. To je pokazalo področno posvetovanje tabornikov Slovenije za Gorenjsko, ki je bilo v Radovljici. Razen Jeseničanov, ki so vsa leta vodili, so se močno pomaknili v osrednje Tržičani z novimi oblikami organizacije in vključevanjem novega članstva. V Skofji Loki pa so v zadnjem času pridobili največ predšolskih in šolskih otrok v to organizacijo — »čebelice« in »medvedkove«, tako da imajo tretjino teh v svojih vrstah in so v republiškem merilu najmlajša organizacija tabornikov. Kranjska enota kokrškega odreda na Zlatem polju pa je bila imenovana kot najaktivnejša z udeležbo na republiških, področnih in krajevnih tekmovanjih. Kljub temu pa so ugotovili, da je prav v kranjski občini še največ neizkoriščenih možnosti v razvoju te organizacije, saj je še ves severni del občine in tudi Zabnice z Blinjem še dokaj neznan mladini.

Čeprav posameznim organizacijam hudo primanjkuje sredstev, pa so si zadaj velike naloge za prihodnje leto, da bi tako oživeli taborništvu, ki je kot ena izmed najprimernejših vzgojnih in rekreacijskih organizacij za našo mladino. Skofjeljska zveza je prevzela organizacijo republiškega mnogoboja v prihodnjem letu za »čebelice« in »medvedke« — so pravi za najmlajše. V Trzinu bodo organizirali področni taborniški mnogoboj z orientacijskim tekmovanjem v sklopu občinskega praznika in z udeležbo vseh organizacij v Sloveniji, kar naj bi postalo tradicionalno. — Jeseniški taborniki, ki so že znani po svojih dejavnostih, bodo tudi prihodnje leto organizirali že dvanajsto prireditev mladih tabornikov z dvodnevni pohodom v Dražgoše, Kranj bo pripravil pohod vseh »medvedkov« in »čebelice« Gorenjske, Radovljica pa že januarja tradicionalni pohod po Partizanski Jelovici, kar je že tudi tradicija. Razen tega so se Gorenjski taborniki obvezali za sodelovanje v zveznem zletu na Sutjeski, v Sarplaninskem smuku, kjer bodo ekipe z Jesenic in iz Tržica zastopale slovenske tabornike in podobno.

K. Makuc

Drobna kolesa v spretnih rokah postanejo ključ do kruha in sreče

Božo Račič

»Kako čudovito lepo je, biti mlad pri osemdesetih!«

Pred dnevi, natanko 28. decembra prejšnjega leta, je član izvršnega sveta SRS dr. Vl. Bračič izročil nestorju slovenskih etnografov Božu Račiču visoko odlikovanje, ki mu ga je podelil predsednik Tito. Kot vezilo za njegovo osemdesetletnico in kot priznanje za osebno življenjsko delo na prosvetnem in narodno gospodarskem področju.

MARKANTNA OSEBNOST

Zato gotovo prav naredimo, če tudi gorenjsko javnost nekoliko pobliže seznanimo s čebotje marljivim človekom, ki velja po materini strani celo za našega bližnjega rojaka — mati njegova je bila Strojeva iz Strazišča pri Kranju.

Božo Račič se je rodil 26. decembra 1887 v Čatežu ob Savi iz starega učiteljskega rodu. Ze ded njegov, Andrej Račič rojen 1. 1808, je učil cerkljansko mladino v nedeljski nadaljevalni šoli. Po še gi onih časov je moral biti seveda hkrati tudi organist. Toda ni bil samo to — naučil se je tudi izdelovati orgle — kar velja še zmerom za prav posebno zahtevno znanje. Še dandanašnji pojo mnoge orgle, ki jih je izdelal stari Andrej Račič pred več kot sto leti.

Sin njegov, oče našega jubilaranta, Alojzij Račič, rojen v revolucionarnem viharju 1. 1848, je učiteljeval v Smartnem pri Kranju. Tu se je tudi poročil z domačinko, bližnjo sorodnico Prešernovega kranjskega klementa in prijatelja Heironima Ulriha (pesnik mu je v znamenje posebne naklonjenosti podaril rokopisni izvod Nebeške procesije s posebnim posvetilom — rokopis hrani danes Narodna in univerzitetna knjižnica v Ljubljani).

Božo Račič, tretji iz tega rodu, ki je dobil mesto v SBL, pa je med svojimi sodobniki eden od onih srečnikov, ki more ob osemdesetletnici s ponosnim mirom zreti na svojo preteklost, ki je bila bogata z delom in uspehi. In ki še danes nesobično razdaja svoje široko znanje in izkušnje. Svojevrsno doživetje je, pogovarjati se s tem očakovsko bradatim starim mladeničem z iskro hudomušne šegavosti v modrih očeh.

DRAGI KUME

Mladoga učitelja Boža Račiča je zajela že prva svetovna vojna. Njen vrtinec ga je zanesel v Srbijo, kjer se je

prvič vnel za bogato lepoto ljudske noše, kot nalašč pa je bil na koncu vojne vihere poslan za učitelja v Belo Krajino, v Adlešiče. Tu je s pravim mladeniškim ognjem vzljubil vso ono ljudsko umetno obrt, ki mu je še danes tako draga in blizu.

Pota čez hrib in dol po belokranjski deželici, tisočera kramljanja z zanimivimi ljudmi na naši jugovzhodni jezikovni meji in pa seveda vsakodnevno šolsko delo, so ga tako povezala z domačini, da ga še danes, kar poprek imenujejo le »kume Božo.«

Marljiv kot le kaj, je Račič neustrahovano zbiral etnografsko gradivo, zapisoval ljudske pesmi in reke, vnošal domačine za izboljšave dela v domači obrtni tvornosti, učil ohranjati pristnost ljudskih noš — a ne samo to: kot pravi ljudski učitelj v najboljšem pomenu besede, je učil vaščane umnega čebelarstva, sodobnega sadjarstva in vinogradništva. — Bil je pravi enciklopedist, garač.

Kako trdne so vezi njegove mladostne ljubezni z Belo Krajino, je prav lahko še danes spoznati. Da se kume Božo le pokaže v onih krajih, veselju in pozdravom ni kraja.

Dojenjski rojak, pesnik Jože Dular, je zdaj postal prijatelj Božu, tole vezilo za praznični dan — iz njegove ljube Bele Krajine:

Hej, kume dragi, kaj zares
na tvoja pleča si že osmi
Saj vendar vsem še kakor
ki sredi dela je za hip obstal,
počresel z brado, pomežiknil
češ, kaj ne vidite, da etno-
grafsko njivo
še zmerom krčim, orjem, da
ne bo zadušil živo, zdravo
zel?
Res, kume, hvala ti! Na
to čašo tebi, in na srečne dni!
Ne bo minilo, kar nam kume
dal je.
Se dolgo BOŽO RAČIČ naj
živ!

KUHARSKÉ BUKVICE

Kako vsestransko delaven je Božo Račič pa priča že njegova bibliografija. V seznamu knjig in razprav, ki jih je napisal, najdemo zbirko belokranjskih pesmi za mladino, takoj zraven vrsto strokovnih spisov o tehnolo-

giji ročnega tkalstva pa spet članke o naprednem gospodarjenju, strokovnem šolstvu in tako kar naprej, delavnost na mnogoterih področjih, ki so klicala po oraču.

Da bi svojim rojakom pomagali, posebno podeželskemu ljudstvu, je Valentin Vodnik 1. 1799 izdal Kuharske bukvice. Prav taisti motiv je gotovo vodil tudi Boža Račiča pri pisanju njegovih Kuharskih bukvic za kmečke žene in dekleta ali Sto jedi za kmečke ljudi (1924), Nove kuharske knjižice za ceno in tečno hrano iz domačih pridelkov (1934 in 1935), Ljudsko kuharico (1939) in Malo ljudsko kuharico (1953 in 1957).

Seveda je kume Božo tudi sam izvrsten kuhar, posebno za najpikantnejše mesne specialitete, tipične za južnoslovenske dežele. — Neugnan šaljivec kot zna biti le on, je dostikrat v izvode svojih Kuharic, namenjenih kot dar, vpisal prav zaboljena posvetila. Vsa ta, seveda niso za tuje oči, dosti bo, če preprišemo eno najmilejših:

Kuhaj žgance, repo in fižol,
vendar kuhaj možu kar naj-
bolj!

Lahko tud' so pekatete
al' od sekanic polpete —
samo rilčka res nikdar,
ker je to nevarna stvar!

ZASLUŽEN SOLNIK

Račičevo večletno življenje in delo v Beli Krajini mu je bilo gotovo bogat virec, iz katerega je črpal potem, ko je bil 1. 1925 imenovan za ravnatelja predvojnega Državnega osrednjega zavoda za žensko domačo in umetno obrt v Ljubljani. Celih 21 let je potem skrbno in večič vodil to umetnoobrtno šolo. Njegov čut za pristno lepoto ljudske ornamentike, živi spomini iz Bele Krajine pa prirojena ljubezen do umetno-obrtnega snovanja — vse to je pripomoglo k zavidi in afirmaciji njegove šole v svetovnem merilu: razstave izdelkov (čipke, veznine, tkanine) ljubljanskega zavoda so se kar vrstile. Našo ljudsko umetnost, ki jo je v vsej pristnosti ohranjala na svojih izdelkih Račičeva šola, so videli v Parizu, Lipskem, Barceloni, Clevelandu, Solunu, Bariju, Helsinkih, Milanu, Bukarešti, Pragi, New Yorku, Berlinu in na Dunaju.

Po upokojitvi 1. 1946, ko je nekdanji njegov Zavod prešel v sestavi današnje Šole za likovno oblikovanje, Božo Račič pravzaprav ni izpregel. Zdal se je utegnil šele posvetiti strokovnemu in znanstvenemu pisateljevanju. Iz bogastva svojega znanja in izkušnje je pisal članke in razprave za številne tu- in inozemske revije. Posebno dragoceni so njegovi prispevki v Slovenskem etnografu in v švicarski reviji Ciba Rundschau. V tej svetovno znani strokovni reviji je priobčil temeljito razpravo o belokranjskem ročnem tkanju,

pravo visoko pesem ljubljene deželice pod Gorjanci.

Pomemben je tudi delež, ki ga je Božo Račič prispeval s sodelovanjem in strokovnimi nasveti nekdanjemu Tekstilnemu muzeju v Krsnju, pozneje pa tekstilnemu oddelku Tehniškega muzeja Slovenije v Bistri.

Tudi če še omenimo Račičevo sodelovanje pri oblikovanju majolik in druge keramike, pri spominkarstvu, slikanju na steklo, rezbarstvu in še drugje — vseh področjih, kjer je naš jubilar prispeval svoj zlahni delež, itak ni moč naštetih.

CAR PEŠACENJA

Se nekaj, tako redkega dandanašnjega, odlikuje našega osemdesetletnika: vse življenje je rad pešal in še zdaj je prav tak zagnan pešec. Naj bo dolinska ali strma pot, veselo vjhti palico, sem ter tja celo zauka. Z vsakim, pa naj bo to kmet na njivi ali pa popotni berač, rad spregovori nekaj prijaznih besed — pa tudi ljudje ga ogovarjajo vsepovsod kot starega znanca. Sam sem stišal, ko sva pešala od Adlešič čez Sela in Bójance v Vinico, kako so ga s polj in od hiš pozdravljali: »kume Božo, kako ste?« In nju vabili v vinske hrame...

Pešalci iz kraja v kraj, kako čudovita doživetja so pred teboj! Z avtom pa samo mimo življenja hitiš in nič ne vidiš ne slišiš! Noben avtopopar še ni spoznal domovine, ne tu-jine. Površno že. Natanko je spoznal le avtomobile in bil deležen bolj ali manj grenkih razočaranj. Le komu od današnjih mladih ljudi bi padlo v glavo, da bi npr. iz

Ljubljane skozi Iški Vinigar, čez Krvavo peč, Bloke, mimo Križne jame, Loža, Babnega Polja, Prezida, Gerovega, Mrzlih vod in Jelenjega pešali do Bakra ob morju — kot je v letih pred vojno to prokorno počelo opravilo nešteto dijaških skupinic. Doživele so romantično krimski host, videle še lepšo podzemsko jamo, kot je Postonjska, spoznale skrivnosti Gorskotarske pragozdovi in kraškimi pustinjami, s poslednjih grebenov pa zagledate trepetajoče morje.

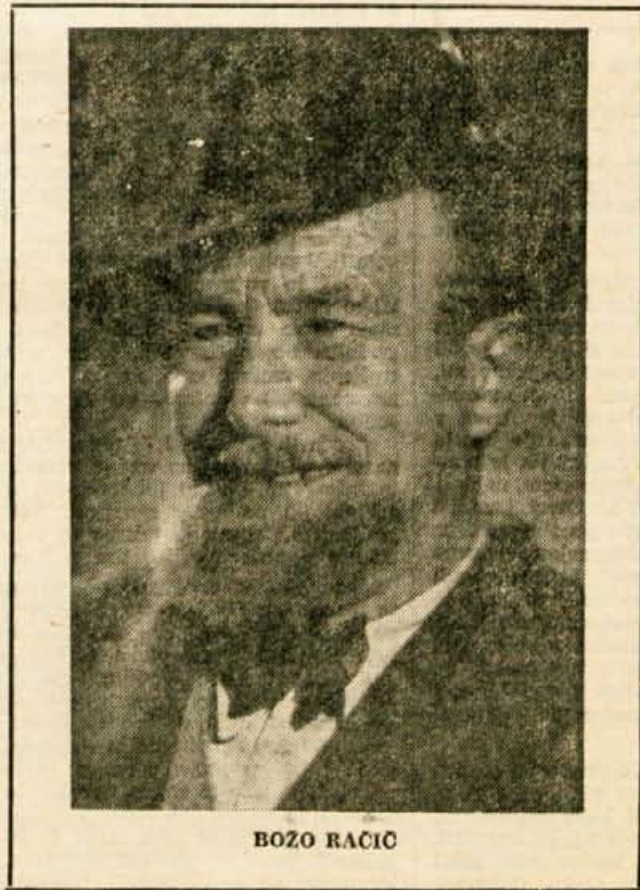
Zares škoda, da mladi ljudje dandanašnji nečesto več pešalci — le stari možje z mladimi srci še vedo, kako lepo je kam priti z lastnimi močmi in da za zdravo pešhojo ne sme biti škoda truda.

Ne, za kam priti; ne, za kaj narediti, ne, za kaj se žrtvovati — za vse to Božo Račiču ni bilo nikoli žal truda. In če so prišla kdaj vmes razočaranja, nič zato, to sodi k delovnemu življenju! Šegavostjo, z dobro voljo in z neomajnim optimizmom je šel Božo Račič tudi mimo teh stvari.

Spodobilo bi se zdaj, ob osemdesetletnici, začetni zaslužnemu možu počitka in miru. Toda Božo Račič še ni utrujen. Zato mu moramo želeti le še delovnih uspehov. Gradivo za nadaljnje delo ima zbrano, pot začrtano.

Vsi, ki vemo ceno Račičevega dela, zaupamo v njegovo čvrsto zdravje in za vezilo le ponovimo besede slovenskega pesnika Otona Berkopca, ki jih je iz Prage pisal našemu dragemu jubilarantu: »Kako čudovito lepo je, biti mlad pri osemdesetih!«

Črtomir Zorc

BOŽO RAČIČ

V soboto so se začele enajste prireditve Po stezah partizanske Jelovice. Več o tem berite na zadnji strani (Posnetek je z lanskega tekmovanja v biatlonu — Foto: F. Perdan)

Novost iz radovljiške občine

Demografski podatki za čas od 1869 do 1967

V zadnji številki Informativnega biltena, ki ga vsak mesec — sicer le za interno uporabo — izdaja skupščina radovljiške občine, je tudi posebna priloga z naslovom Demografski podatki za območje občine Radovljica od leta 1869 — 1967. Ta novost v biltenu nas je prijetno presenetila, saj lahko v mislih poromamo za skoraj sto let nazaj in tako bolje spoznamo kraje in ljudi v radovljiški občini, posebno hiter porast prebivalstva in menjanje socialne strukture.

Demografski podatki so prikazani v osmih tabelah, vsako pa spremlja primerna obrazložitev. V prvi tabeli je prikazano število prebivalstva po območjih krajevnih uradov od leta 1869 do 1967. Sledi prikaz števila prebivalstva v občini v letih 1961 — 1967, potem število prebivalcev po krajevnih uradih za čas od 1965 do 1967, potem število rojstev v letih 1965 in 1966, število umrlih za ista leta in potem število porok in razvez, za ti dve leti so potem prikazane tudi selitve prebivalstva. Najobsežnejše so zadnje tri tabele; število prebivalstva po naseljih za čas od 1869 do 1967, prebivalstvo po strukturi 1965 do 1967 in prebivalstvo po strukturi po posameznih naseljih za ista leta.

Iz demografskih podatkov zvezimo, da je pred skoraj sto leti, leta 1869, živelo na območju sedanje radovljiške občine 18.097 ljudi, lani pa za 10.000 več, torej 28.074 (za 55% več). Število prebivalstva se je stalno večalo, razen v letih od 1880 do 1890, ko je padlo za 304 prebivalce. V letu 1869 je bila gostota prebivalstva le 28,2 prebivalca na kvadratni kilometer, lani pa 43,8 prebivalca na kvadratni kilometer. Najbolj se

je prebivalstvo v občini povečalo na območju sedanjega krajevnega urada Bled, sledijo pa po vrstnem redu Radovljica, Begunje, Gorje, Bohinjska Bistrica in Podnart. Zmanjšuje pa se število ljudi na območjih sedanjih krajevnih uradov Srednja vas v Bohinju in Lipnica, torej v naseljih, ki so bolj oddaljena od prometnih zvez in večjih središč.

Demografski podatki so na videz sicer suhoparni, saj pred očmi kar mrgoli števil, v resnici pa nam povejo zelo veliko. Obdobje zadnjih sto let je zelo zanimivo, saj je v tem času razvoj naredil tak korak, da si je bilo to nemoogoče predstavljati. Iz skopih števil se da razbrati marsikaj tega, kar se je v posameznih naseljih dogajalo v tem času. Vsak, ki hoče spoznati ta ali oni kraj, to ali ono področje, mora vedeti, kako se je razvijalo v preteklosti. Zato so ti podatki potrebni vsakomur, ki ima kakoli opraviti s sedanjim življenjskim utripom teh krajev in z načrtovanjem nadaljnega razvoja: funkcionarjem različnih družbenopolitičnih organizacij in društev, občinskimi odborniki in t. dr. Marsikaterim stranpotem bi se v letih hitrega gospodarskega razvoja po zadnji vojni že lahko izognili, če bi se samo malce poglobili v preteklost, v zakonitosti razvoja, če bi na tistem, kar je bilo dobrega v »starih časih«, gradili naprej novo, boljše, če ne bi kar poprek skušali porušiti vse staro. Poznati — pomeni razumeti. Ker mnogih stvari nismo razumeli, smo delali tudi veliko napak. Prav zato, da se bolje spoznamo, da bolje spoznamo okolje, v katerem živimo, so demografski podatki v Informativnem

biltenu radovljiške občine, ki je namenjen funkcionarjem, aktivistom, vodilnim delavcem v podjetjih itd., vredni vse pozornosti. V kratkem je prikazano marsikaj, kar v daljši, bolj podrobni obliki ne bi našlo poti med širši krog ljudi.

A. Triler

Lepa nagrada tržiškim tabornikom

Taborniški odred Severne meje Tržič je pred dnevi dobil naslov partizanskega odreda. To je najvišji naslov, ki ga lahko dodeli taborniška zveza Slovenije. Obenem pa sta Luđvik Stale in Silvo Pijabes dobila zlati znački tabornikov, trije načelniki tržiških tabornikov pa srebrne.

Naslov so dobili za aktivno in organizacijsko delo pri vključevanju mladine v taborniško organizacijo, saj jim je letos uspelo povečati članstvo v svoji organizaciji za 50 odstotkov. Naslov partizanskega odreda je lepa na-

grada za petnajstletno aktivno delo.

Tržiški taborniki se bodo z 12-člansko ekipo udeležili zveznega smučarskega prvenstva na Popovi Sapki, kjer pričakujejo, da bodo dosegli lepe uspehe. V aprilu so jim zaupali organizacijo področnega taborniškega mnogoboja tabornikov Gorenjske. Udeležili se bodo tudi vseh taborniških tekmovanj v republiškem merilu. Obenem pa so si zadali nalogo, da še več mladine vključijo v taborniško organizacijo. -dh

Zlate afere še ni konec

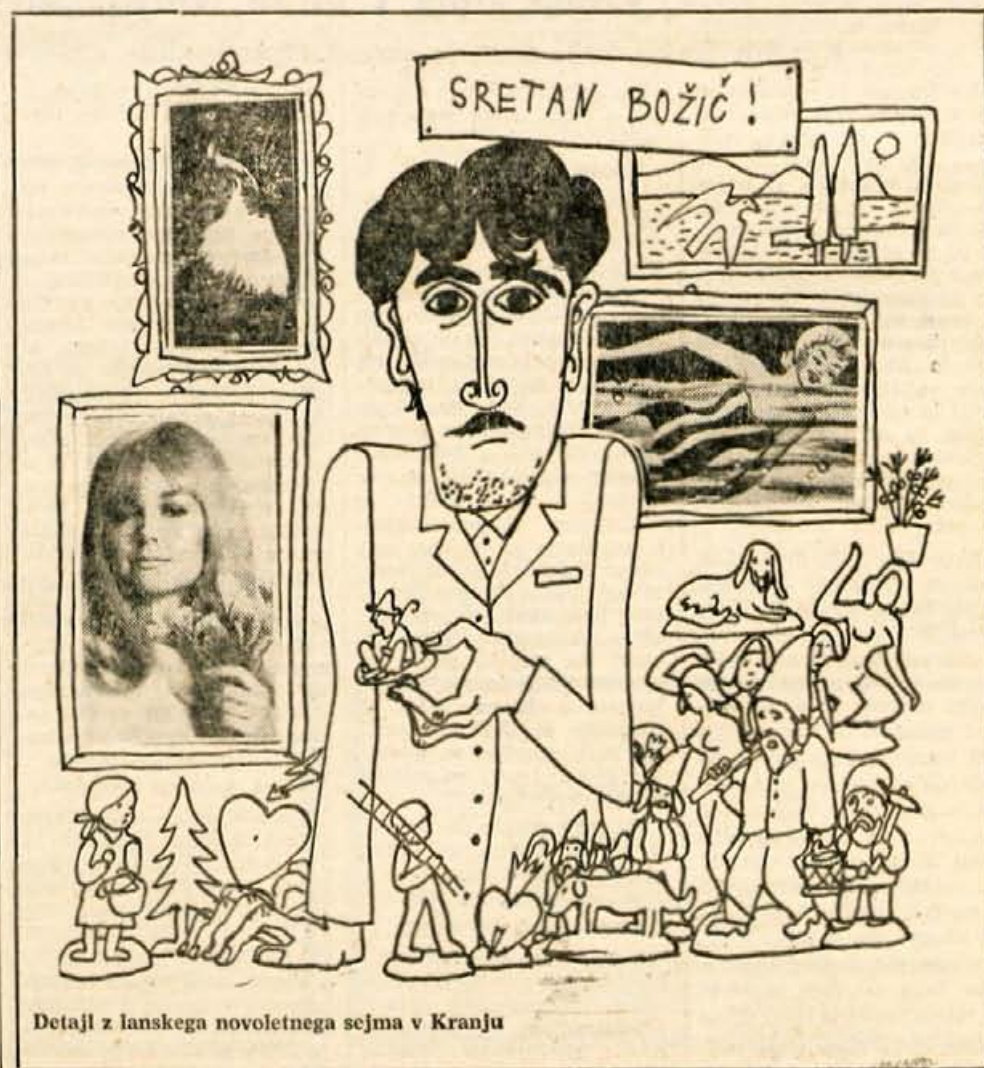
Pred dnevi so v Trstu aretirali še dve osebi, vpleteni v prodajo zlata, ki nima toliko karatov kot je predvideno. V tržiškem predmestju so aretirali mlado žensko, ki je z devet kilogramov težkim tovorom zlata v kovčku hotela odpotovati iz Trsta. Zlati tovor ni imel predpisane vrednosti.

Aretili so tudi nekega pristaniškega delavca, ki je v svojem stanovanju skrival

petnajst kilogramov zlata. Aretilani osebi sta bili v zvezi z zlatarno Orient Gold.

Znano je, da so malo pred 29. novembrom tržiško prodajalno zlata Orient Gold zaprli zaradi suma, da prodaja manjvredno zlato. Priprli so sedemnajst ljudi, med njimi tudi devet mladih prodajalk. Policija je zaplenila tudi 120 kg zlata.

L. M.

Detajl z lanskega novoletnega sejma v Kranju

Veleslalom

138
tekmovalcevNajboljši
Šuster

TVD Partizan Blejska Dobrava je minulo nedeljo pripravil lep veleslalom za mlajše mladinke in mladince ter za starejše pionirke in pionirje. Prijavilo se je 138 tekmovalcev iz sedmih slovenskih klubov. Največ tekmovalcev (53) je bilo iz smučarskega kluba Jesenice. Tekmovanje je štelilo za doseg razredov v posamičnih disciplinah.

Na prvenstvu jugoslovanskih profesionalnih novinarjev v veleslalomu v Kranjski gori je bil med moškimi najboljši Janez Šuster iz Ljubljanskega dnevnika. Med ženskami je tekmovala samo Briljeva iz Radia Koper. V ekipi za svetovno prvenstvo novinarjev so: Šuster, Mejošek, Plešnar, Mušič, Fornezzi, Klipšter, Modrinjak, Maver, Pirnar in tekmovalka Briljeva.

V nekaj stavkih

BESNICA — Že dlje si prebivalci Pševa pod Joštom želijo vodovod. Vas ima le 11 hiš in enorazredno hribovsko šolo, ki prav tako nima vodovoda. Na zadnji seji krajevnih skupnosti Besnica so menili, da bo vas dobila vodovod najhitreje, če se bodo za to zavzeli vsi vaščani in prispevali h gradnji kot so to naredili že prebivalci Zgornje in Spodnje Besnice pred nekaj leti. —

JESENICE — Za krvodajalsko akcijo konec decembra na Jesenicah se je prijavilo 773 občanov, od tega jih je 493 zaposlenih v železarni. Pri občinskem odboru Rdečega križa so poslanih v železarno. Pri občinskem odboru Rdečega križa so poslanih v železarno. Pri občinskem odboru Rdečega križa so poslanih v železarno.

JESENICE — Železniški turistični biro je s podjetjem Ljubljana transport organiziral za zimsko sezono prevoze smučarjev iz Ljubljane na Črni vrh nad Jesenice in v Kranjsko goro. Ob nedeljah in praznikih vozi Spik ekspres brez postankov od Ljubljane do Jesenic, zvečer pa se vrača. Od Jesenic dalje prepeljejo smučarje z avtobusi podjetja Ljubljana transport.

Dovje — Pred kratkim so spet odprli gostilno Pri Potokarju na Dovjem, potem ko je bila zaprta vse od poletja. Od sedaj naprej bo vodila gostilno Jerca Guzej, ki je bila doslej upravnica Aljaževega doma v Vratih. — J. V.

Kino

Kranj CENTER

10. januarja franc. barv. CS film IZLET NA TAHITI ob 16., 18. in 20. uri

11. januarja amer. barv. CS film ARABESKA ob 16., 18. in 20. uri

12. januarja amer. barv. CS film ARABESKA ob 16., 18. in 20. uri

Kranj STORZIC

10. januarja amer. barv. CS film RANC SMRTI ob 16., 18. in 20. uri

11. januarja amer. barv. CS film RANC SMRTI ob 16., 18. in 20. uri

12. januarja franc. barv. CS film IZLET NA TAHITI ob 16. in 20. uri, amer. barv. CS film RANC SMRTI ob 18. uri

Jesenice RADIO

10. januarja amer. CS film SREČANJE V PARKU

11. januarja amer. film JEZDEC IZ SANKRIKA

12. januarja franc. barv. CS film LUKSUZNA RESTAVRACIJA

Jesenice PLAVZ

10. januarja amer. film JEZDEC IZ SANKRIKA

11. januarja nem. angl. film USODNA ORHIDEJA

12. januarja nem. angl. film USODNA ORHIDEJA

Dovje-Mojstrana

11. januarja franc. nem. ital. barv. CS film ANGELIKA IN KRALJ

Kranjska gora

11. januarja amer. CS film SREČANJE V PARKU

12. januarja franc. nem.

ital. barv. CS film ANGELIKA IN KRALJ

Skofja Loka SORA

10. januarja jug. barv. film ZLATA FRACA ob 18. in 20. uri

11. januarja franc. film TIGER LJUBI SUROVO MESO ob 20. uri

12. januarja franc. film TIGER LJUBI SUROVO MESO ob 18. in 20. uri

Kamnik DOM

10. januarja zah. nem. film UBIJALEC S TEMZE ob 20. uri

11. januarja zah. nem. film UBIJALEC S TEMZE ob 17.15 in 20. uri

Prešernovo
gledališče
v Kranju

CETRTEK — 11. januarja, ob 16. uri Cankar: GOSPA JUDIT za IZVEN, gostuje v umetniški besedi Branka Verdonik.

PETEK — 12. januarja, ob 16. uri za red DIJASKI II. in ob 19.30 za red KOLEKTIVI-PETEK Rene de Obaldia: VETER V SASAFRASOVIH VEJAH — gostuje Mestno gledališče iz Ljubljane.

Najdeni predmeti

Na območju občine Kranj so bili v zadnjem času najdeni tile predmeti:

Moško kolo, št. 162016, sive barve, neznane znamke; moško kolo znamke Rog, št. 180099, sive barve, moško kolo znamke Rog, št. 144039, zelene barve; žensko kolo znamke Rog, št. 55117, zelene barve; žensko kolo št. 5833162, krem barve, italijan-

skega izvora; moško kolo neznane znamke, št. 117510, črne barve.

Ženska jopica sive barve, izdelek Rašica; ženski dežnik rjave barve; šop ključev (4) in ženska zlata zapesnitica z obeskom.

Lastniki lahko dobijo predmete na občini v Kranju, soba št. 185.

Nesreče tega tedna

Na gorenskih cestah se je od petka, 5. januarja, pa do ponedeljka, 8. januarja, pripetilo pet prometnih nesreč.

V petek, 5. januarja, popoldne sta pri srečanju na cesti prvoga reda v Ratečah trčila dva osebna avtomobila. Voznik osebnega avtomobila LJ 642-03 Jaril Lavrenčič je pred srečanjem z avtomobilom KR 140-98, voznik Janez Vesek, zaviral. Pri tem ga je zaneslo v nasproti vožeče vozilo. Na avtomobilih je nastalo za približno 2500 N din škoda.

Zaradi podobnega vzroka se je pripetila prometna nesreča v soboto, 6. januarja, v Skofji Loki. Voznik osebnega avtomobila z nemško registracijo Jakob Oman je vozil proti Sečirju. Pri srečanju s tovornjakom je zaviral, tako da je avtomobil zaneslo v tovornjak. Škoda na vozilih je za okoli 2100 N din.

Zaradi slabe vidljivosti sta na cesti drugega reda v Hotočah, 7. januarja trčila dva osebna avtomobila. Do

nesreče je prišlo, ko je voznik Marko Prezelj v avtomobilu KR 126-19 namaraval zaviti proti vasi Oiševsek, pri tem pa je zapeljal nekoliko bolj v levo. Tedaj je iz smeri Preddvora pripeljal avtomobil KR 127-19, voznik Anton Mohorič in zaradi slabe vidljivosti trčil v Prezeljev avtomobil. Škoda na vozilih je za približno 4000 N din.

Na Koroški cesti v Kranju je v nedeljo, 7. januarja, avtomobil LJ 211-05, ki ga je vozil dr. Milko Matičičov začel Marijo Bevk, roj. 1899, iz Kranja. Bevkova je nenadoma stopila na cesto. Pri nesreči se je laže ranila.

Na cesti Jesenovce-Zali log se je pripetila prometna nesreča vozniku avtobusa KR 41-13, Gabrijelu Erženu. Avtobus je zapeljal in ustavil na postajališču v Jesenovcu. Ko pa je hotel odpeljati, ga je na zasneženi cesti začelo zanašati. S prednjim delom je avtobus trčil v skalnato pobočje na desni strani. Pri nesreči ni bil nihče ranjen, na avtobusu pa je za okoli 3000 N din škoda. L. M.

Zahvala

Ob bridki izgubi naše drage in nenadomestljive mame

Marije Crnojevič

se zahvaljujemo vsem, ki so nam na kakršenkoli način pomagali, nam izrekli sožalje in poklonili cvetje. Posebna zahvala bolniškemu osebju na Golniku, ki so ji v težkih urah lajšali bolečine v tako kratkem življenju, ter Jožici Bogataj, Ivanu Omezu, ki sta nam v težkih trenutkih stala ob strani. Iskrena hvala tudi OZB Voglje, OZK Planina-Cirče za darovano cvetje in poslovilne besede.

Zalujoči: sin Zdravko, hčerka Nevenka z možem, mama, bratje, sestri ter ostalo sorodstvo

Zahvala

Ob boleči izgubi ljube mame, hčerke, sestri in tete

Tončke Nardoni

se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste jo tako številno spremlili na njeni zadnji poti, ji darovali cvetje in nam izrekli sožalje. Posebno se zahvaljujemo celotnemu kolektivu podjetja Odeja SK. Loka, sodelavkam šivalnice tovarne Planika v Kranju, g. županiku Golobu in za lep poslovilni govor ob odprtem grobu in vsem, ki ste z nami sočustvovali.

Zalujoči: mama Kati, hčerka Vida, sestra Nada, bratje: Julij, Ciril, Lojze in Mato z družinami

Zahvala

Ob izgubi naše drage sestri in tete

Marije Vidmar

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so jo spremlili k zadnjemu počitku in darovano cvetje.

Zalujoči: brat Alojz, sestra Tončka in ostalo sorodstvo

Prodaj

Prodaj dobro ohranjen PRALNI STROJ s centrifugo. Senčur 15 12

Prodaj novo DIATONICNO harmoniko. Praprotnik Metod, Ljubno 86/A, Pednart 54

Prodaj BIKCA in TELICO, stara 14 mesecev. Lavrič Peter, Tunjice 19, Kamnik 83

Elita foto aparati
DRUGERIJA,
Kranj Titov trg 23

Prodaj KRAVO s teličkom. Jama 22, Kranj 84

Prodaj PRAŠICA, 160 kg težkega za zakol. Trboje 32, Smlednik 85

Prodaj PRAŠICA za zakol po izbiri. Kranj, Jezerska c. 101 86

Prodaj FIAT 750, letnik 1965. Osterman Ivan, Britof 150, Kranj 87

Prodaj mlado KRAVO. Zupan, Mošnje 24, Brezje 88

Prodaj gibljive SANI za težko vožnjo. Gašperlin, Predosije 81 (Golc), Kranj 89

Prodaj pralni STROJ bijanja in kopalno BANJO. Kranj, Kokrica 24 90

Prašica za zakol zamenjam za brejo SVINJO. Prodaj SEME črne detelje. Voglje 73, Senčur 91

Prodaj KOSILNICO Ianz in vprežni KULTIVATOR. Sifrer Ivan, Zabnica 11 92

Prodaj traktorsko PRIKOLICO »kipera« dvoosna. Sušnik Janez, Goričane 24, Medvođe 93

Prodaj PRAŠICA, 140 kg težkega. Voklo 16, Senčur 94

Prodaj avtomatično-novotitalijansko PLINSKO PEC. Naslov v oglasnem oddelku 95

Prodaj FIAT 750, letnik 1963. C. Talcev 23/E, Kranj 96

Ugodno prodaj RENAULT 4. Oražem, Kranj, Rotarjeva 3, telefon 22-662 97

Zaradi selitve prodaj še dobro ohranjeno POHISTVO

Gostinsko in trgovsko podjetje
CENTRAL Kranj

razpisuje
prosto delovno mesto

NATAKARJA
za hotel **GRAD HRIB**
v **Preddvoru**

Pogoji:

KV natakara s 5-letno delovno prakso z znanjem nemškega jezika. Nastop službe po dogovoru. Pismene prijave sprejema splošni sektor podjetja 10 dni od dneva razpisa. Samsko stanovanje zagotovljeno.

dnevne sobe po ugodni ceni. Kranj, Seljakova 8 (Stražišče) 106

Ostalo

Dne 3. 1. 1968 sem na avtobusu iz Kranja ob 6.40 proti Skofji Loki izgubil denarnico z vsemi dokumenti. Zupančič Maks, Kranj, Kidričeva 13 (pri Cuznarju). Prosim poštenega najditelja, naj mi vrne dokumente. 98

ZENSKO, ki dela na dve izmeni, ali upokojenko sprejemam za varstvo dveh otrok. Drugo po dogovoru. Naslov v oglasnem oddelku 99

Mlajša zakonea iščeta nepremnjeno SOBO v Kranju ali bližnji okolici do dograditve hiše. Ponudbe poslati pod »Nujno« 100

Čenjene stranke obveščam, da delam vse vrste KERAMIČNIH OBLOG, tlakov peči in štedilnikov. PECAR Sorčan Nikolaj, Gradnikova 2, Kranj 101

Izjavljam, da nisem plačnik dolgov moje hčerke DARINE SEST, Skofja Loka, Poljanska cesta 37 102

Izgubila sem zapestno uro od Ul. ml. brigad do občine Kranj. Poštenega najditelja prosim, da jo vrne proti nagradi Hlebec Antoniji, Ul. ml. brigad 3, Kranj 103

Našla sem manjšo vsoto denarja na Primskovem. Dobi se: Senčur 241 104

Našla sem žensko URO. Kranj, Huje 5 107

Očiščene
in zmrznjene
morske ribe
v prodajalnah
Žvita
Kranj

NOVI PLESNI
TEČAJI
V DELAVSKEM DOMU
V KRANJU

Plesna in baletna šola organizirata v novem letu plesne tečaje za začetnike in nadaljevalni plesni tečaj. Začetek začetnega plesnega tečaja (ob toričih in pekih od 18.30 do 20.30) bo 12. januarja, nedeljskega tečaja (samo ob nedeljih od 9. do 12. ure) pa bo 21. januarja. Nadaljevalni plesni tečaj (ob nedeljih in četrtek) se začne 15. januarja. Zveze z avtobusi ugodne. Vpis je možen vsak dan od 18.30 do 20.30 v Delavskem domu Kranj, vhod 4/I. Plesalke imajo prost vstop.

Slovenija Avto

Ljubljana, Prešernova c. 40

razglaš

prosto delovno mesto

poslovođe

trgovine na veliko in malo na Jesenicah

Pogoji: ekonomska srednja šola in 3 leta prakse v trgovini ali visoko kvalificiran trgovski delavec in 5 let prakse v trgovini.

Interesenti naj pošljejo svoje ponudbe s kratkim življenjepisom, podatki o dosedanjih zaposlitvah in dokazili o šolski, oz. strokovni izobrazbi do 20. januarja 1968 splošnemu sektorju podjetja Ljubljana, Prešernova c. 40.

Obvestilo

Podjetje za PTT promet Kranj obvešča prebivalce in druge organizacije svojega območja, t. j. na območjih občin Kranj, Jesenice, Radovljica, Skofja Loka in Trzič, da potekajo na teritoriju podjetja številne ptt naprave.

Podjetje ugotavlja, da prihaja posebno v zadnjem času do številnih poškodb posebno zemeljskih ptt kablov, ker investitorji in izvajalci raznih del ne upoštevajo določila 67. čl. Zakona o organizaciji JPIT (Uradni list SFRJ, št. 32/65), ki določa: »Uporabniki in lastniki zemljišč ali stavb, na katerih ali mimo katerih so napeljane ptt naprave, oziroma izvajalci del na takih zemljiščih ali stavbah se ne smejo lotiti del, ki bi kakorkoli lahko ovirala pravilno uporabo oziroma funkcioniranje ptt naprav, preden tega pismeno ne naznanijo ptt podjetju, da podjetje pokrene kar je potrebno za zavarovanje teh naprav. Nameravana dela iz prvega odstavka tega člena je treba naznaniti ptt podjetju najmanj en mesec pred začetkom.

Stroške za varstvene ukrepe trpi nanzanilec.«

S točno dokumentacijo o poteku tt linij razpolaga le ptt podjetje, zato je potrebno naznaniti ptt podjetju vse, posebno pa tista gradbena dela, ki so povezana z izkopi zemljišča, da se s tem preprečijo poškodbe tt linij.

Vsakdo, ki bi delal v nasprotju s citiranim členom in poškodoval tt linijo, je tt podjetju odškodninsko odgovoren, tako za dejanske stroške popravila tt linije, kot za izgubo na prometu.

Poleg tega pa predstavlja neupoštevanje navedenega zakonskega določila prekršek po členu 96/2 citiranega zakona, za kar je predpisana kazen od 50 do 1000 N din, ptt podjetje pa bo vse, ki navedenega ne bi upoštevali, dosledno prijavljalo sodniku za prekuške.

**PODJETJE ZA PTT PROMET
KRANJ**

**AVTOPROMET GORENJSKA
KRANJ**

vas pelje v Celovec
na 9. gostovanje 8.—18. II. 1968

DUNAJSKE REVIJE NA LEDU
z novim programom Episoden

Obiščite že dobro poznano revijo na ledu, Avtopromet Gorenjska Kranj pa vam nudi udobno vožnjo po konkurenčni cenli.

INFORMACIJE:

v Kranju poslovalnica Turist, cesta JLA 1, telefon 21-565 in v turističnem oddelku podjetja Trg revolucije 4, telefon 21-081; v Trziču poslovalnica podjetja, Cesta JLA 2, telefon 71-263.

NE POZABITE!

EPIŠODEN

Nova planinska postojanka Pod Špičko

PD Jesenice bo slavilo letos 65-letnico prizadevnega in uspešnega dela. Ljubitelji gora iz Doline, iz tedanjega kranjskogorskega sodnega okraja od Bele peči do Zirovnice so ustanovili 19. aprila 1903 deseto samostojno podružnico SPD. Istega leta, 12. septembra, so tudi Vipavci in Ajdovci ustanovili enajsto samostojno podružnico slovenskega planinskega društva. Te in številne druge jubileje in obitnice bodo gorniki počastili s članstvom novih ljubiteljev gora. Priča-kujejo, da se bo članstvo povečalo od 65.000 na 75.000, poleg tega pa bodo tudi zavijali rokave in z obema rokama prijeli za krampe in lopate ter temeljito popravili, mar-tirali, in na novo zavarovali goste mreže planinskih poti. Skušali bodo tudi obnoviti in povečati že zdavnaj mnogo pretesne postojanke, v kate-

rih je obisk iz leta v leto večji.

Matično planinsko društvo Jesenice se je kljub temu, da je na Vršiču komaj zgradilo nov sodoben moderen planinski objekt — Tčarjev dom, odločilo, da v čudovitem okolju pod Špičko nad Gornjo Trento zgradi novo večjo in udobnejšo planinsko postojanko.

Med obema vojnama so nasledniki slavni trentarskih gorskih vodnikov Mota, Pavra, Spika, Medveča in drugih, ki so ime naših gora ponesli daleč prek meje naše ožje domovine, pravilno ocenili lepoto, blagodejen mir in veličino naših gora. Pod Špičko v skalnem okrašju nad zgornjo Trento med Ozebniki in Pelci so zgradili za Club Alpino Italiano leta 1935 sicer skromno, toda prijazno in gostoljubno gorsko zavetišče Rifugio de Simoni (3050 m), ki je vse do osvoboditve gostoljubno z vso domačnostjo sprejemalo vse obiskovalce.

Po osvoboditvi smo dobili v tej skromni planinski koči kaj žalostno zapuščeno, toda planinci z Jesenic so se pod vodstvom neumornega Antona Blažaja prizadevno in uspešno lotili te, že do kraja izrabljene planinske postojanke. Obnova Rifugio de Simoni je bila končana v letih

1948 do 1950. Naša planinska skupnost je z novo postojanko Pod Špičko dobila nov objekt, ki je že v prvih letih v vsakem pogledu opravičil vložene napore in sredstva. Sedaj je tudi ta objekt do-služil.

Planinsko društvo Jesenice bo s Planinsko zvezo Slove-nije v svojem jubilejnom letu (1903—1968) takoj začelo graditi novo prijazno planin-sko postojanko Pod Špičko. Projektanti in graditelji si na žalost niso edini, kje naj sto-ji novi planinski objekt nad Gornjo Trento. Stal naj bi tam, kjer so prvi stari objekt zgradili izkušeni domačini, ki dobro poznajo iz dolgoletnih izkušenj, kje je planinska po-stojanka varna pred plazovi. Sedanja lokacija kočee Pod Špičko najbolj ustreza na-daljnemu razvoju množične-ga, rekreacijskega planinstva, visokogorskega turnega smučanja in alpinizma v tem od-maknem in še ne izkoriščenem predelu naših gora, na prehodu iz Koritnice, Be-le in Bavšiče v Planico, Vr-šič in Trento. Modernejši in večji objekt Pod Špičko naj bi v prihodnosti dobil tudi gondolsko zvezo z Gornjo Trento, ki bi čudovito pove-zovala smučičen Pod Špičko z drugim svetom.

V nekaj stavkih

Radovljica — V radovljiški industriji dela 33 odstotkov zaposlenih v dveh izmenah, sedem odstotkov pa v treh. Več-izmensko delo imajo v Plamenu, kjer dela v dveh izmenah dvakrat toliko delavcev kot v eni sami izmeni. V dveh izmenah dela tudi 24 odstotkov delavcev v Tovarni verig, 40 odstotkov v LIP Bled, 20 odstotkov v Elanu, 64 odstotkov v Suknu, 33 odstotkov v Almiri ter 43 odstotkov v Vezenini in Modnih oblačilih. V gostinstvu pa dela 63 odstotkov v dveh izmenah. V negospodarstvu dela v dveh izmenah 6 odstotkov učiteljev in 33 odstotkov zdravstvenega osebja. -c

BESNICA — Na zadnji seji sveta krajevne skupnosti Besnica so se domenili, da bo treba kar najhitreje dokončati adaptacijo zadržnega doma v Spodnji Besnici. Za sedaj so člani TVD brez vseh prostorov, prav tako tudi prosvetno društvo, mladina in vsi drugi. Trenutno sicer uporabljajo dom v Zgornji Besnici, vendar zaradi utesnenosti ne morejo veliko delati. Za dograditev doma bo potrebno še precej denarja, čeprav že sami veliko z lastnim delom prispevajo, da bo dom hitreje in ceneje dograjen. Na minuli seji so sklenili uvesti krajevni samoprivek. V obnovljenem domu bodo imeli prostore tudi gasilci. -an

Bohinj — Pred kratkim so v Srednji vasi odprli novo mlekarino za predelavo mleka iz bohinjskega kota. Mlekarina ima tudi svoj laboratorij, kjer mleko ocenijo po maščobi in čistoči.

Bohinj — V Bohinjski Bistrici so pred časom začeli na Ledenicah graditi novo 75-metrsko skakalnico. Dokler ne bo povsem dograjena, manjka ji še most, skakalci uporabljajo 25-metrsko skakalnico na Gmajni.

Gumij voz za prevoz oseb oblažen za 12 sedežev ugodna proda prostovoljno gasilsko društvo Leše. Oglejte možen popoldne in ob nedeljah.

LESNO INDUSTRIJSKO PODJETJE ČESNJICA ZELEZNIKI

razpisuje prodajo osnovnih sredstev

1. polnojarmenik ESTERER, rabljen, nekompletan
2. kombinirani skobeljni stroj FULDA z 2 elektromotorjema, rabljen
3. štiristranski skobeljni stroj KUPFERMÖHLE s 4 elektromotorji, rabljen
4. vdolžna krožna žaga lesena, rabljena
5. Francisova vodna turbina za moč 75 kw, kompletna z regulatorjem, rabljena
6. protitočnik z ogrevalno površino 22 m² in preizkušeni tlakom atm., rabljen

Interesenti si lahko ogledajo navedena osnovna sredstva v podjetju vsak dan od 7. do 14. ure. Prodaja bo dne 15. I. 1968 ob 8. uri za družbeni sektor in ob 10. uri za privatni sektor.

LIP ČESNJICA

KAR LAHKO STORIŠ DANES, NE ODLASAJ NA JUTRI!

Se danes kupi v eni izmed naših industrijskih trgovin

Kranj, Majstrov trg 12
Maribor, Trg revolucije 6
Zagreb, Gajeva 2 b
Split, Zrtava fašizma 27
Osijek, Augusta Cesarca 25
Beograd, Knez Mihajlova 47
Sarajevo, Maršala Tita 15
Skopje, Ljubljanska 14

PLASČE ZA KOLESA, v neomejenih količinah po industrijski ceni samo N Din 15,48/kom

TERMOFORJE po znižani ceni štev. 2 1/2 samo N Din 7,20/kom

KLINASTE JERMENE vseh dimenzij in profilov od 450 — 14.000 mm v monokord in multikord izvedbi

GUMENE CEVI s tekstilnimi in brez tekstilnih vložkov za razne namene:

vodo
paro
plin
nizek, srednji in visoki pritisk
avtohladilnike
stisnjen zrak
varenje
laboratorije
pretakanje prijač, drenaža itd.

Že 47 let je naš zaščitni znak - znak kvalitete in nizkih cen!

Honorarne sodelavce

za razširitev časnika Glas za področju občin: Jesenice, Radovljica, Tržič, Kranj, Šk. Loka, Kamnik, Domžale, Ljubljana, Logatec in Cerkno

sprejme

delovna enota Glas Kranj.

Vse informacije v upravi časnika Glas (stavba skupščine občine Kranj) soba 110.

VISJA SOLA ZA ORGANIZACIJO DELA KRANJ

sprejme

v redno delovno razmerje usposobljeno strojepisko (Ia ali Ib razreda). Zaželeno je znanje hrvatsko-srbskega jezika. Vloge sprejema in informacije daje tajništvo Višje šole za organizacijo dela, Kranj, Prešernova c. 11/II. telefon 22-834.

